

Boeken lezen, lenen en kopen

Reguliere meting 2023 (meting 63)
Voor SMB

Erica Nagelhout, Cary Richards &
Lucy Qing

Februari 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Managementsamenvatting
3. Onderzoeksresultaten
 - 3.1. Leesgedrag
 - 3.2. Leengedrag
 - 3.3. Koopgedrag
 - 3.4. Campagnes
4. Bijlage

01

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in een reguliere meting en drie themametingen. Deze meting betreft een reguliere meting, waarbij kopen, lenen, lezen en overige activiteiten rondom boeken aan de orde komen.

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het lees- koop- en leengedrag (papier en digitaal) van de Nederlandse bevolking en trends/veranderingen hierin in kaart te brengen.

De steekproef bestaat uit Nederlanders van 14 jaar of ouder.

De resultaten in dit rapport zijn onderverdeeld in de volgende thema's:

- ❑ Leesgedrag
- ❑ Leengedrag
- ❑ Koopgedrag
- ❑ Bekendheid boekcampagnes en prijzen

 NL representatief: is de verhouding zoals die in de gehele populatie in Nederland (14 jaar en ouder) wordt gevonden

* Significant verschil ten opzichte van vorige meting (59 2022)

x Niet meegenomen in de meting

Geven mannen vaker aan dan vrouwen

Geven vrouwen vaker aan dan mannen

Heavy lezers lezen minstens 1 keer per week een boek

Medium lezers lezen 1-3 keer per maand een boek

Light lezers lezen minder vaak een boek, maar niet nooit

Sociaal Economische klasse*

A (hoog)

B1

B2

C/D (laag)

Inkomen**

Beneden modaal

Modaal

Tussen 1 en 2 keer modaal

Twee keer modaal of meer

*Sociaal Economische klasse wordt samengesteld op basis van een combinatie van beroep en opleiding van de hoofdkostwinner.

**In 2022 is het modaal inkomen bruto € 38.000 per jaar. Bron: Ministerie van Financiën, rijksfinancien.nl

02

Managementsamenvatting

Samenvatting

Leesgedrag

De leesfrequentie onder Nederlandse consumenten is stabiel. De stijging die we zagen tijdens corona lijkt te stabiliseren. Ook het gebruik van papieren versus e-books en het gebruik van luisterboeken is onveranderd.

We zien wel een paar lichte indicaties voor afnemend leesgedrag. Men doet er iets langer over om een boek uit te lezen. Lezen neemt af als dagelijkse bezigheid en men doet iets minder vaak leesactiviteiten met kinderen.

Wellicht dat men in het post-covidjaar vaker andere activiteiten dan lezen onderneemt.

Leengedrag

In 2023 neemt het aandeel bibliotheekleden, na de lichte stijging in 2022, niet verder toe. Er is daarnaast een daling in het aandeel dat enkel lid is van de lokale bibliotheek. De bezoekfrequentie blijft wel stabiel.

Dat er een bibliotheek in de buurt is, is belangrijk voor 58% van de Nederlanders. Dit is niet veranderd.

Als de bibliotheek er niet meer zou zijn, zou een kwart van de huidige boekenleners in de bibliotheek minder gaan lezen. Het zou bovendien ook gevolgen hebben voor het voorlezen aan kinderen.

Koopgedrag

De koopfrequentie van nieuwe boeken is stabiel.

Maar men besteedt wel iets minder geld aan boeken in vergelijking tot 2022 en 2021. Vooral boekenkopers met een modaal of beneden modaal inkomen, lijken minder geld te besteden aan boeken.

De bezoekfrequentie aan een fysieke boekwinkel om een boek te kopen is eveneens licht afgenomen ten opzichte van de afgelopen jaren.

Het gemiddeld aantal verkregen e-books via abonnementen is ten opzichte van 2022 licht toegenomen.

Campagne

De bekendheid van de meeste lees/boekcampagnes blijft stabiel. Maar we zien een daling in de bekendheid van de Boekenweek, de Nationale Voorleeswedstrijd en De Poëzieweek. De Gouden en Zilveren Griffels hebben nog altijd de hoogste bekendheid.

We zien een aantal ontwikkelingen in lees- en koopgedrag. Wellicht heeft het feit dat dit een post-covidjaar is enige invloed op het lees- en koopgedrag van de Nederlandse consumenten.

03

Onderzoeksresultaten

3.1

Leesgedrag

De positieve trend in leesfrequentie stabiliseert zich, maar er zijn lichte indicaties voor afnemend leesgedrag.

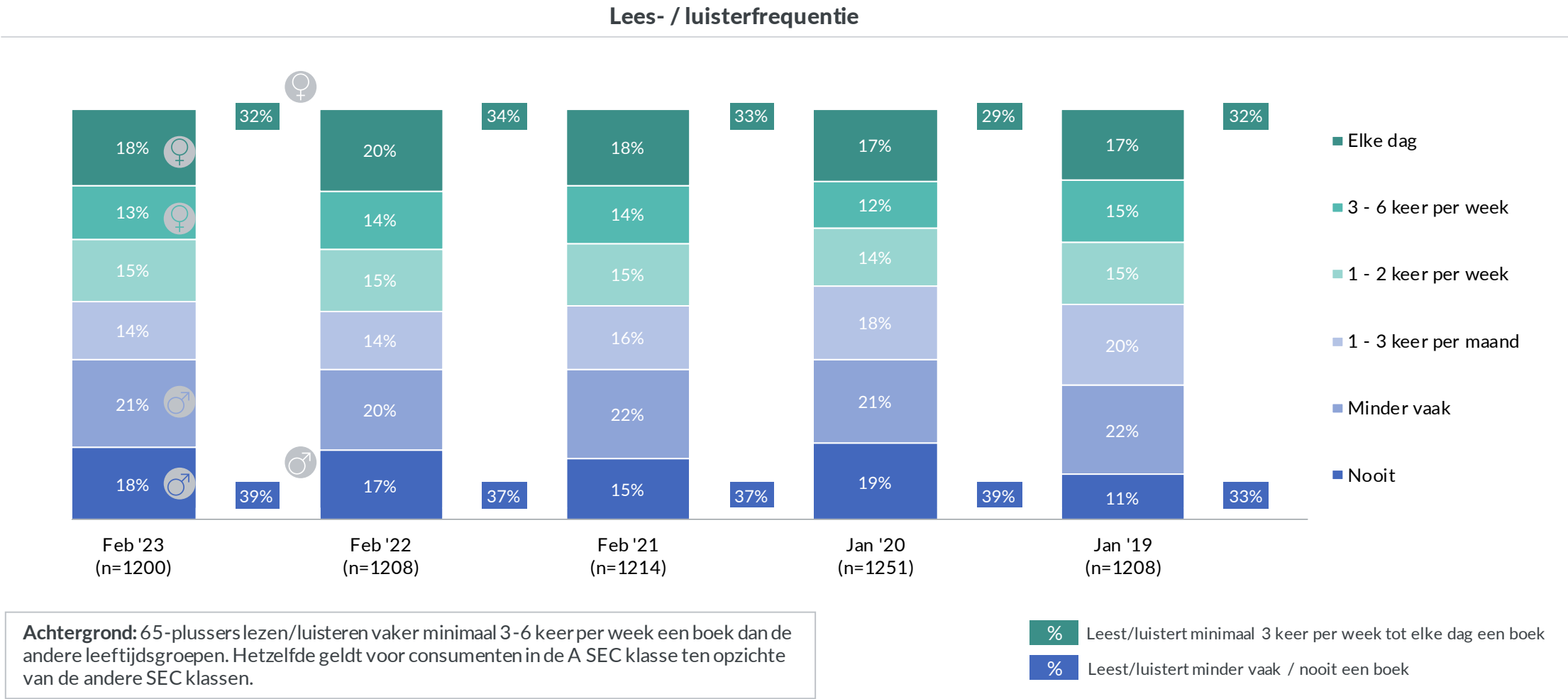
01 De leesfrequentie onder Nederlandse consumenten is stabiel. De stijging die we zagen tijdens corona lijkt te stabiliseren. Ook het gebruik van papieren versus e-books en het gebruik van luisterboeken is onveranderd.

02 We zien wel een paar lichte indicaties voor afnemend leesgedrag. Men doet er iets langer over om een boek uit te lezen. Lezen neemt af als dagelijkse bezigheid en men doet iets minder vaak leesactiviteiten met kinderen.

03 Het aandeel lezers dat wekelijks voor zijn plezier in zijn vrije tijd leest is vergeleken met 2019 toegenomen. 55% leest wekelijks boeken voor zijn plezier, dit was 48% in 2019. Deze ontwikkeling zagen we ook in 2021.

04 Veel lezers zijn tijdens het lezen aan het multi-tasken; appen, radio luisteren, social media en tv kijken zijn activiteiten die regelmatig gelijktijdig met het lezen worden gedaan.

De leesfrequentie is stabiel; 32% leest wekelijks, 18% leest iedere dag.

S01. Hoe vaak leest of luistert u gemiddeld boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

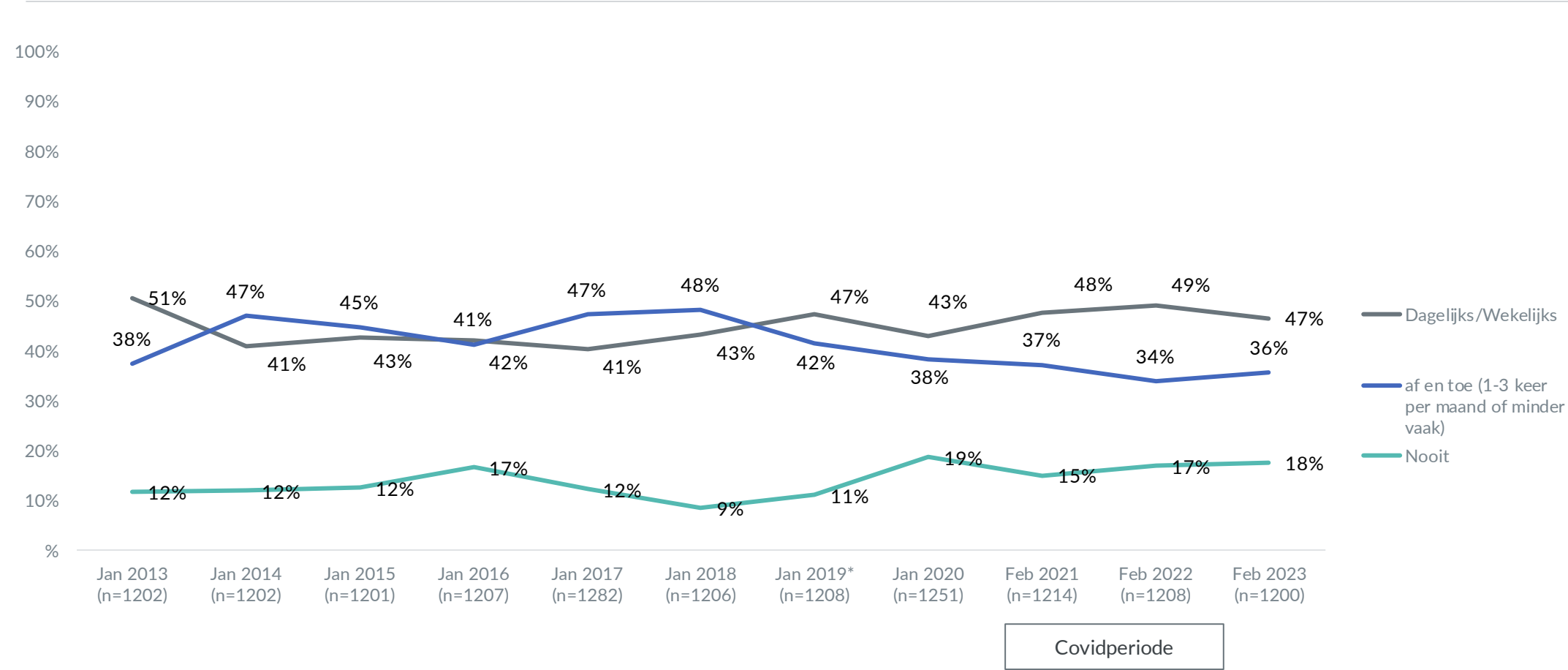
Basis: alle respondenten

Kijkend naar de ontwikkeling in de afgelopen 10 jaar, zien we een trend met een lichte toename van de groep die nooit leest.

Het lijkt erop dat er een toename is van intensieve lezers, maar een afname van infrequente lezers.

Trendlijnen - Lees- / luisterfrequentie

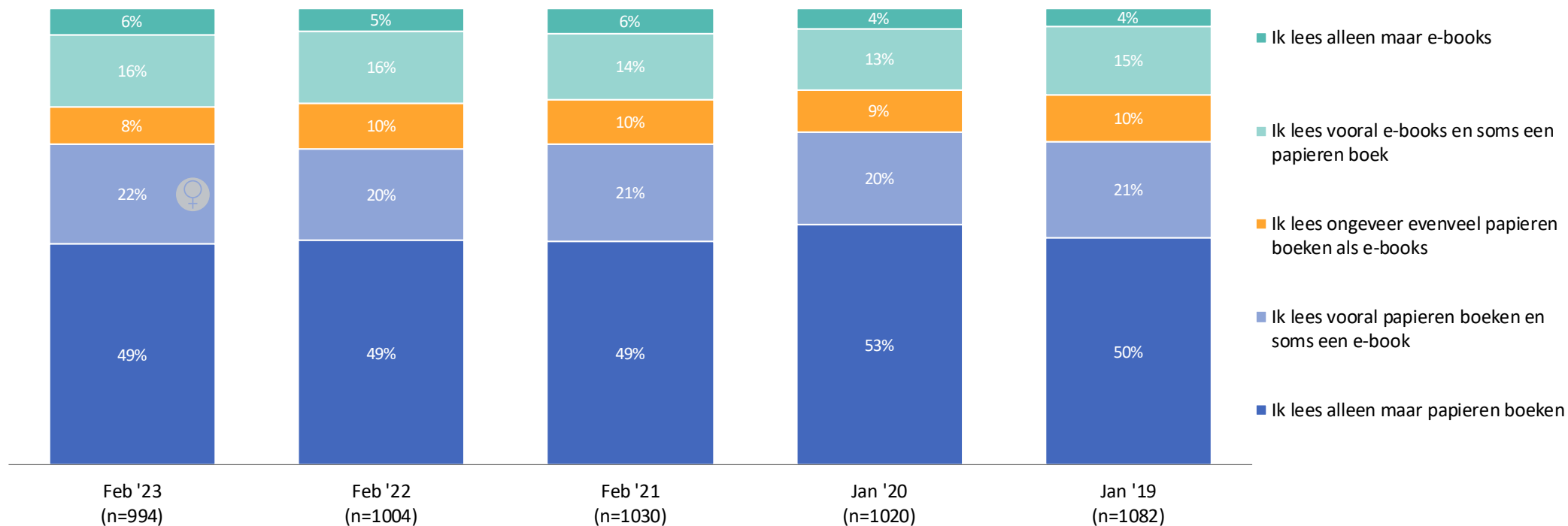
S01. Hoe vaak leest of luistert u gemiddeld boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Basis: alle respondenten

De verhouding lezen van papieren vs. e-books blijft ook stabiel. Ongeveer 1 op de 2 Nederlandse lezers leest enkel papieren boeken.

Papieren boeken vs. e-books

Achtergrond:

65-plussers, laag- en midden opgeleiden lezen vaker alleen papieren boeken dan lezers tot 65 jaar en hoogopgeleiden. Ook lezers in de B1 SEC klasse of lager lezen vaker alleen papieren boeken, dan lezers in de A SEC klasse.

Light lezers lezen vaker alleen papieren boeken dan medium en heavy lezers.

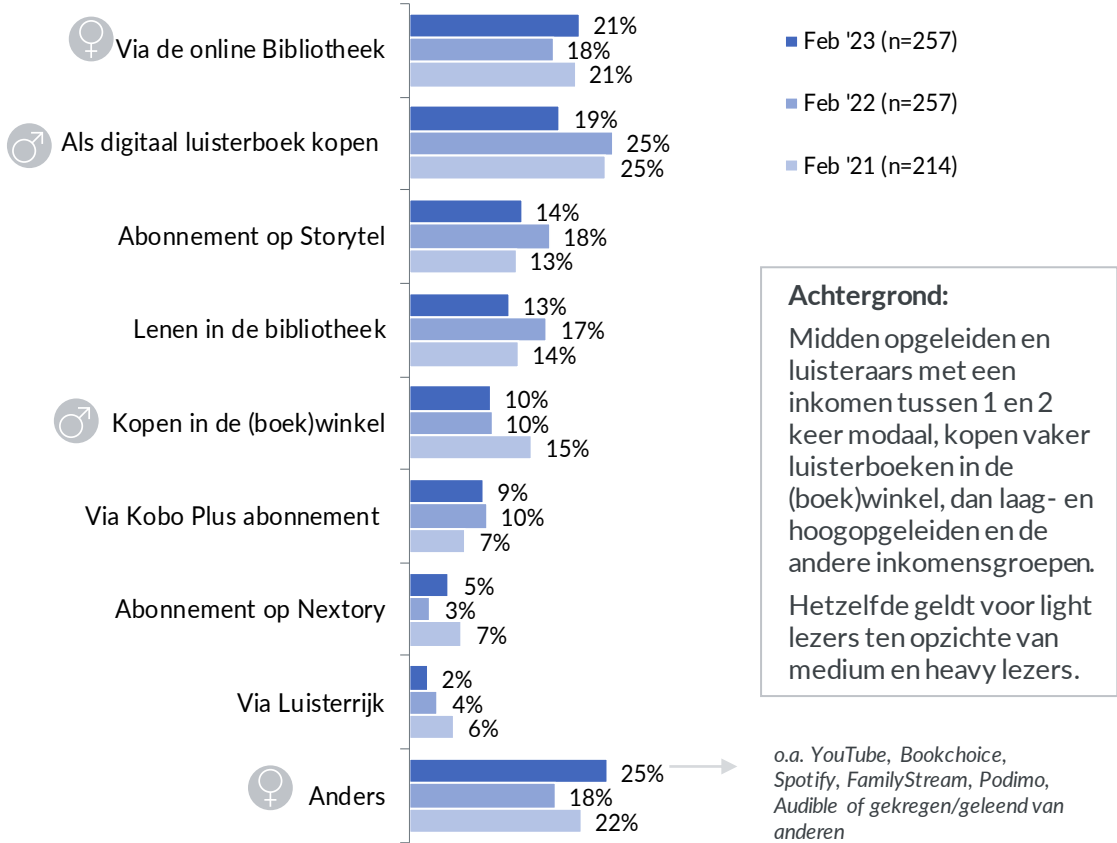
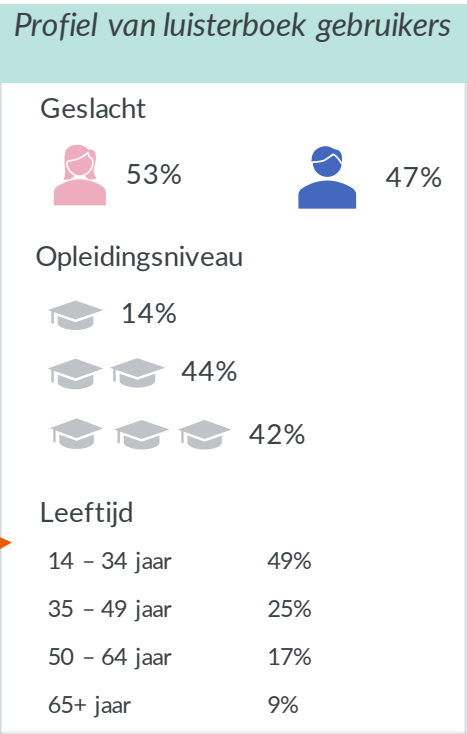
S02. Wanneer u leest, zijn dit dan papieren boeken of e-books?

Basis: leest wel eens boeken

Het aandeel Nederlanders dat naar luisterboeken luistert lijkt zich met 21% te stabiliseren. Luisterboekgebruikers zijn vooral 14-34-jarigen en midden- tot hoogopgeleid.

Luisterboeken

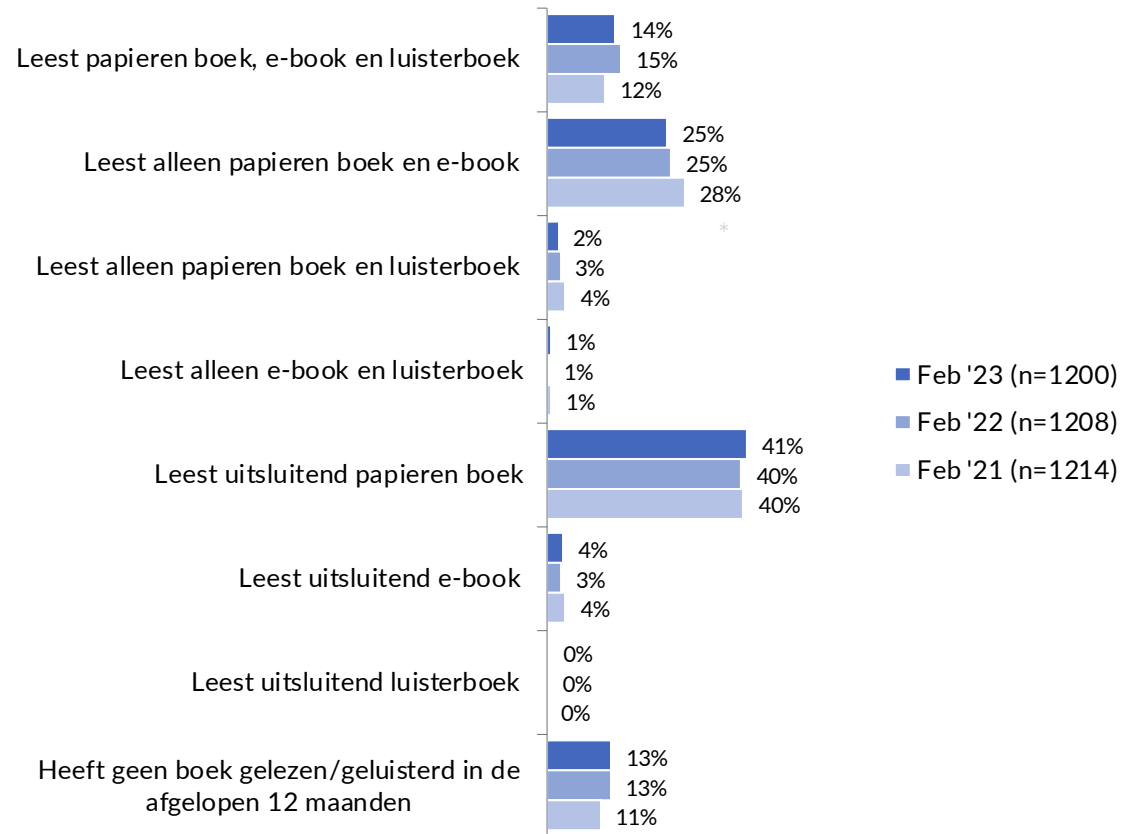

D05: Hoe vaak luistert u naar een luisterboek?
D08: Hoe komt u aan de luisterboeken die u luistert?

Vier op de tien Nederlanders leest uitsluitend papieren boeken; 4% uitsluitend e-books.

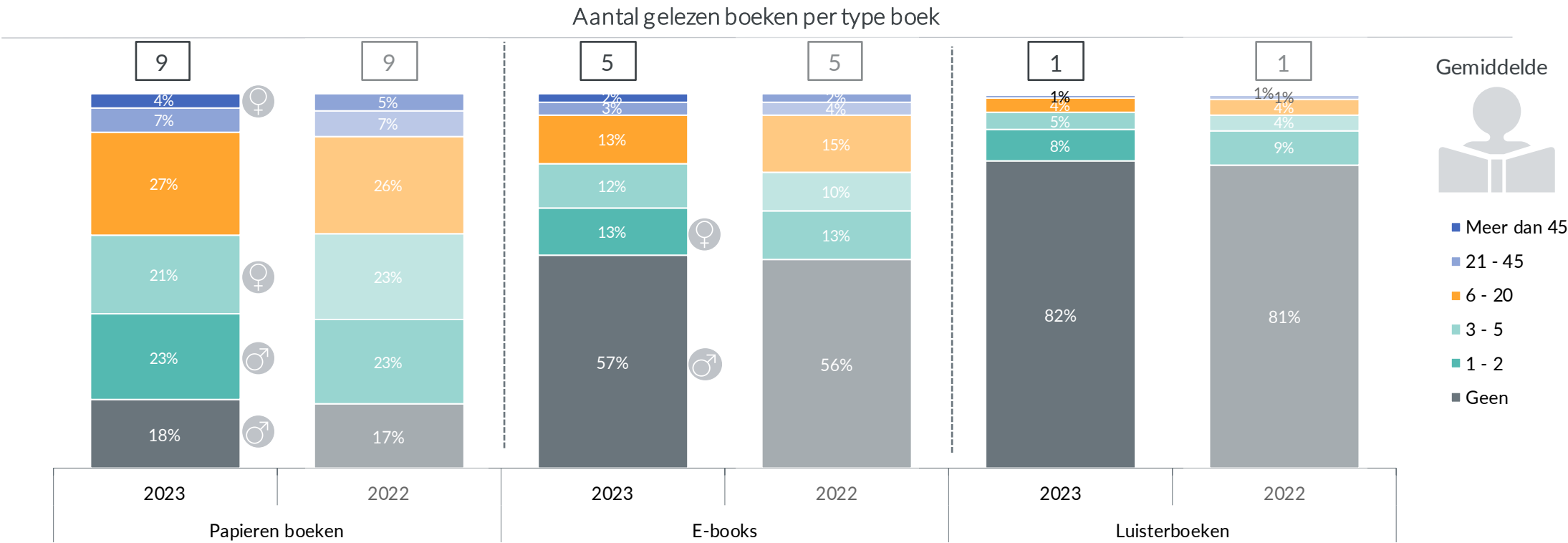
Soorten boeken

B02: Hoeveel papieren boeken, e-books of luisterboeken heeft u in de afgelopen 12 maanden gelezen/geluisterd?

Basis: alle respondenten

Het aantal gelezen/geluisterde boeken onder Nederlandse consumenten is hetzelfde gebleven als vorig jaar.

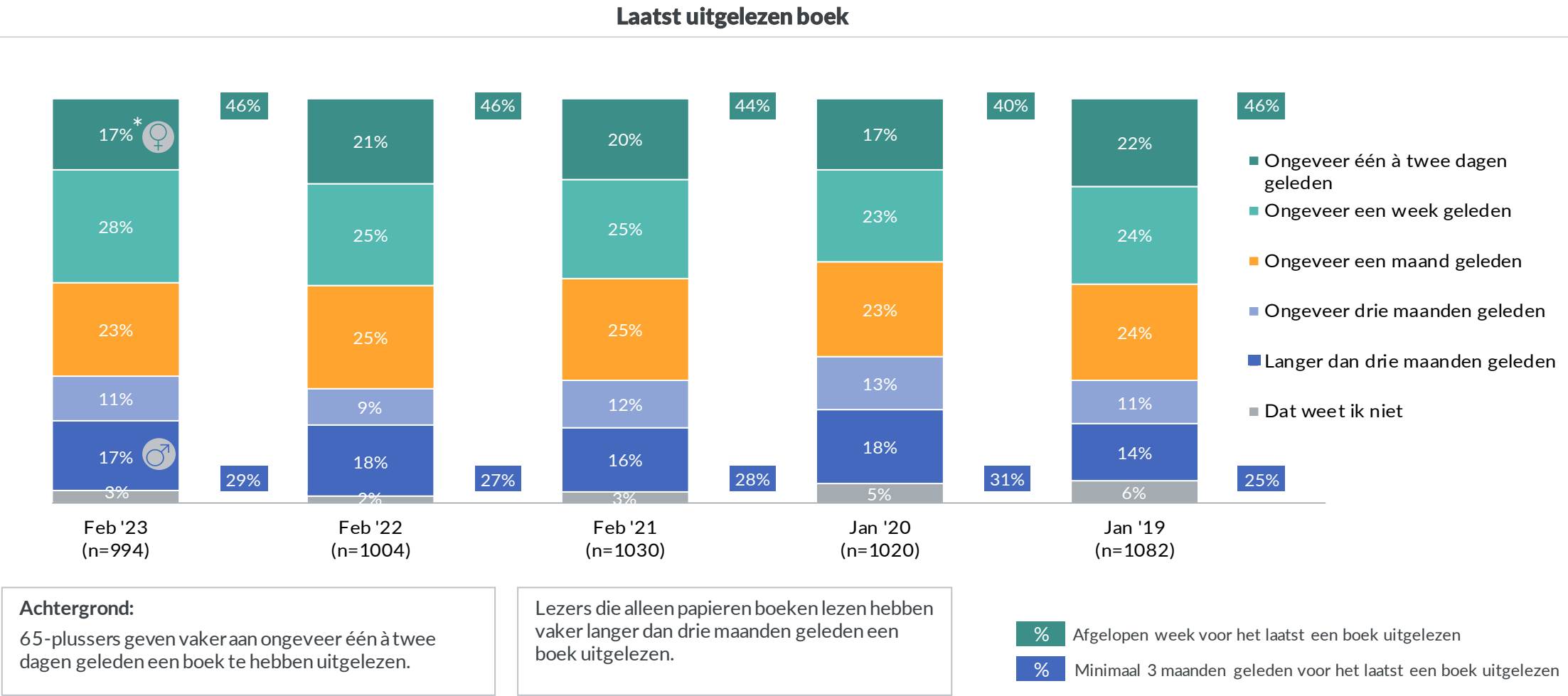
Achtergrond:

- Laag- en middenopgeleiden hebben de afgelopen 12 maanden vaker geen papieren boek gelezen
- 65-plussers, laag- en middenopgeleiden, consumenten in de B1 SEC klasse en lager en consumenten met een beneden modaal inkomen hebben de afgelopen 12 maanden vaker geen e-books gelezen
- 50-plussers, laag- en hoogopgeleiden en consumenten met een beneden of boven modaal inkomen hebben de afgelopen 12 maanden vaker geen luisterboek geluisterd

B02: Hoeveel papieren boeken, e-books of luisterboeken heeft u in de afgelopen 12 maanden gelezen/geluisterd?

Basis: alle respondenten
2023 n=1200, 2022 n=1208

46% van de lezers las in de afgelopen week een boek uit. Dit is vergelijkbaar met de vorige metingen.

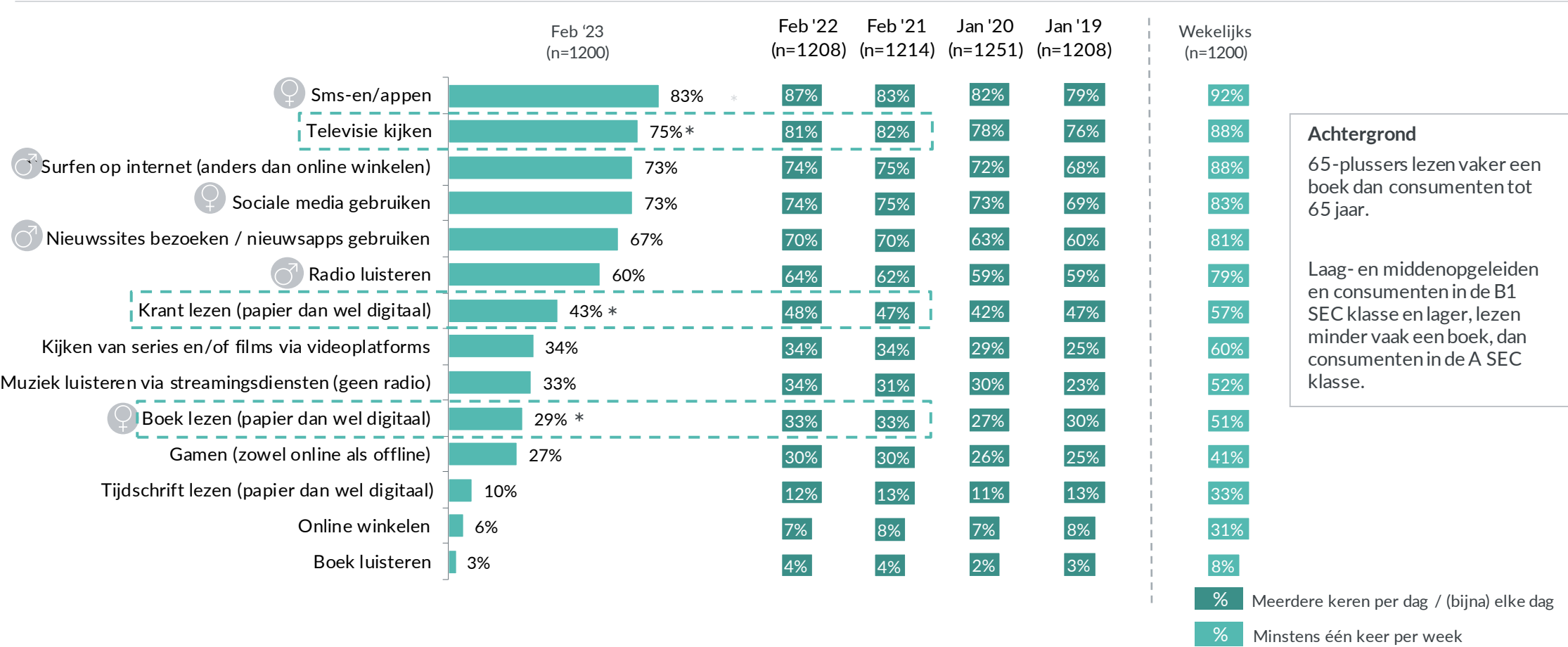
L01: Hoe lang is het ongeveer geleden dat u voor het laatst een boek heeft uitgelezen (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Basis: leest wel eens boeken

Een boek lezen als dagelijkse activiteit wordt minder gedaan vergeleken met de afgelopen twee (covid) jaren. Ook wordt er minder TV gekeken en krant gelezen.

Frequentie dagelijkse activiteiten

L05: Hoe vaak bent u bezig met de volgende activiteiten?

Basis: alle respondenten

Het aandeel lezers dat wekelijks voor zijn plezier in zijn vrije tijd leest is vergeleken met 2019 toegenomen. Lezers die dat voor werk/school doen blijft stabiel.

Leesmotieven onder lezers

Ik lees boeken voor mijn plezier in mijn vrije tijd (wekelijks)

Jan '18 (n=1105) Jan '19 (n=1082) Feb '21 (n=1030) Feb '23 (n=994)

Ik lees boeken voor mijn werk, school en/of studie (wekelijks)

Jan '18 (n=1105) Jan '19 (n=1082) Feb '21 (n=1030) Feb '23 (n=994)

Achtergrond

65-plussers lezen vaker voor hun plezier in de vrije tijd een boek dan lezers tot 65 jaar.

Achtergrond

Hoogopgeleiden en heavy en medium lezers, lezer vaker een boek voor werk/school/studie, dan laag- en middenopgeleiden en light lezers.

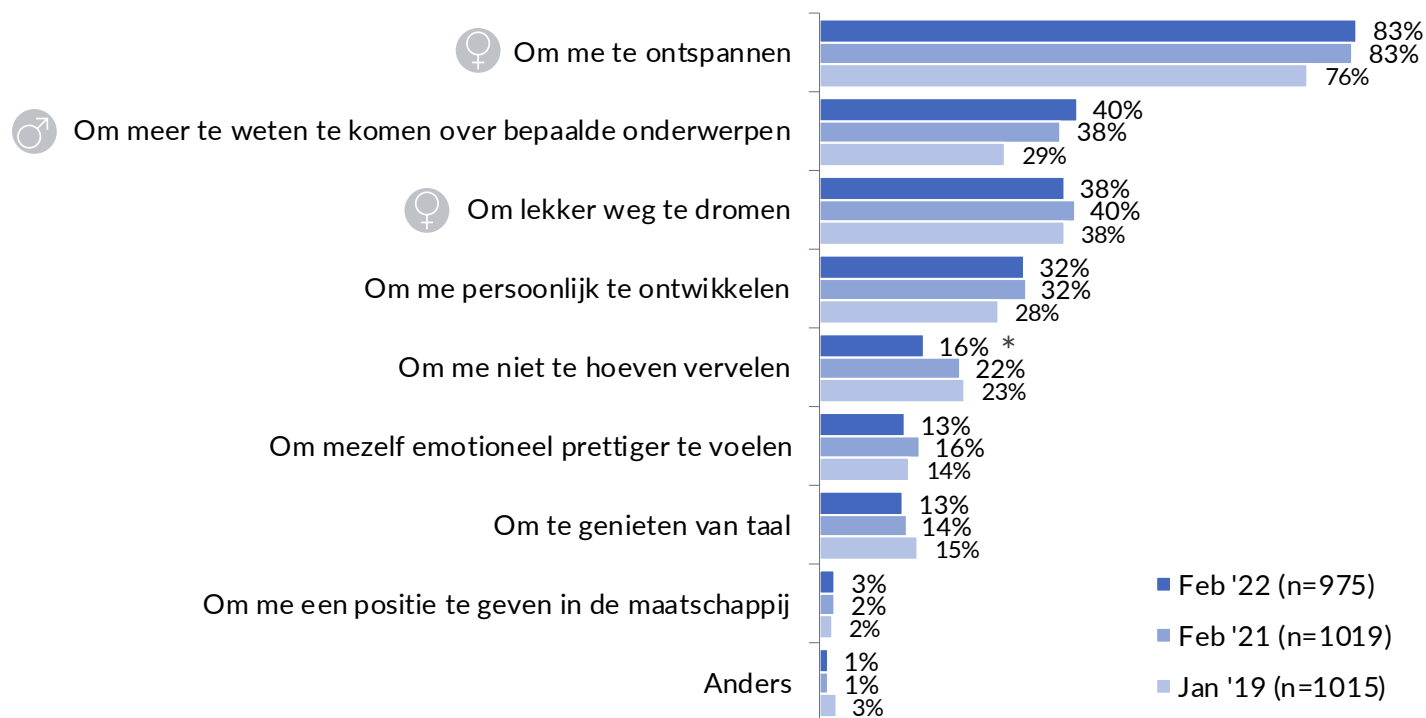
L03: Hoe vaak leest u boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken) in de volgende situaties?

*Luisterboeken nieuw toegevoegd sinds meting feb '21.

Basis L03: Leest wel eens boeken

Ook in 2023 leest men voor zijn plezier om zich vooral te ontspannen en zich te verrijken met nieuwe inzichten zoals meer willen weten over bepaalde onderwerpen en zich persoonlijk te ontwikkelen.

Redenen om boeken te lezen voor plezier

Achtergrond

Heavy lezers geven vaker als reden om zich te ontspannen dan light en medium lezers.

Lezers tot 65 jaar lezen vaker een boek in de vrije tijd om lekker weg te dromen dan 65-plussers.

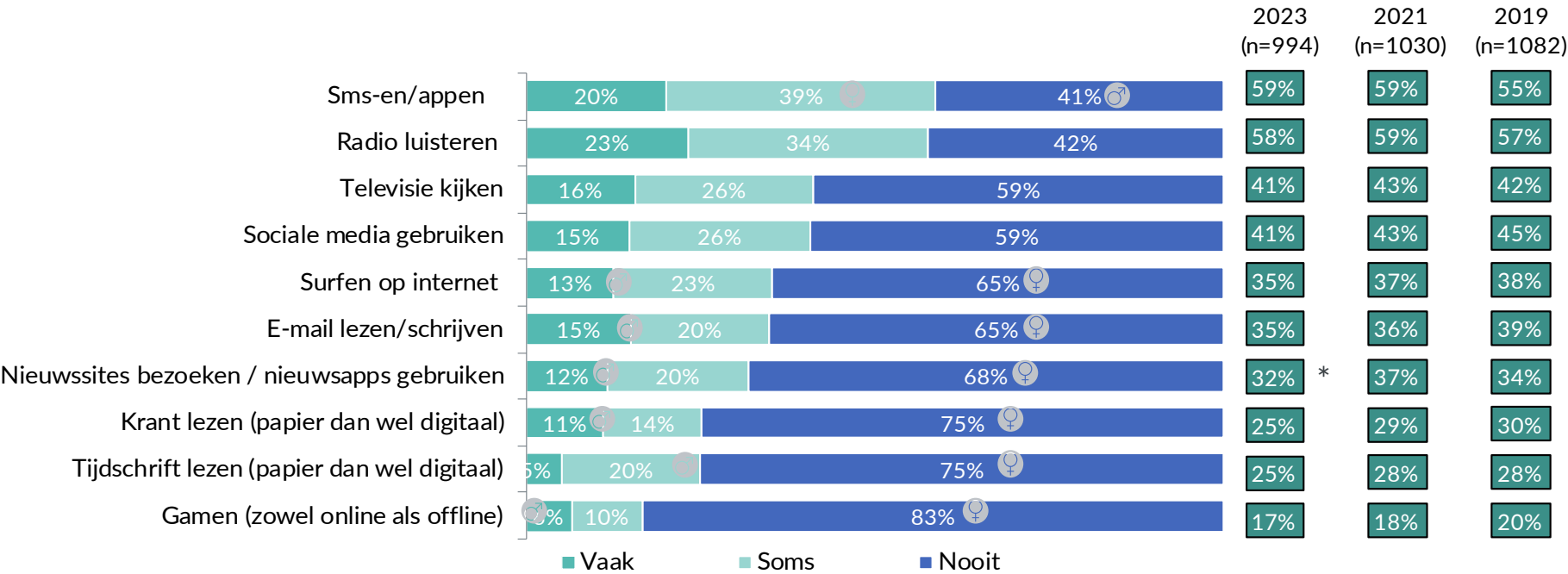
L04: Vanuit welke reden(en) leest u boeken (papieren dan wel e-books) voor uw plezier in de vrije tijd?

Basis: Leest wel eens boeken voor plezier in de vrije tijd

Tijdens het lezen wordt er regelmatig geappt en naar de radio geluisterd, maar men kijkt tijdens het lezen minder naar het nieuws online dan in 2021.

Activiteit tijdens het lezen

Achtergrond

35-plussers geven vaker aan nooit te sms-en/appen tijdens het lezen van een boek dan medium lezers.

65-plussers en laag- en middenopgeleiden kijken vaker televisie tijdens het lezen, dan lezers tot 65 jaar en hoogopgeleiden. Daarbij lezen 65-plussers vaker een tijdschrift en de krant tijdens het lezen van een boek dan lezers tot 65 jaar.

Laag- en middenopgeleiden gebruiken vaker sociale media tijdens het lezen van een boek dan hoogopgeleiden.

L06: Hoe vaak bent u met de volgende activiteiten bezig terwijl u ondertussen ook een boek leest?

% Vaak/soms bezig met ..
Basis: Leest wel eens boeken

We zien sommige leesactiviteiten die men met een kind onderneemt licht afnemen.

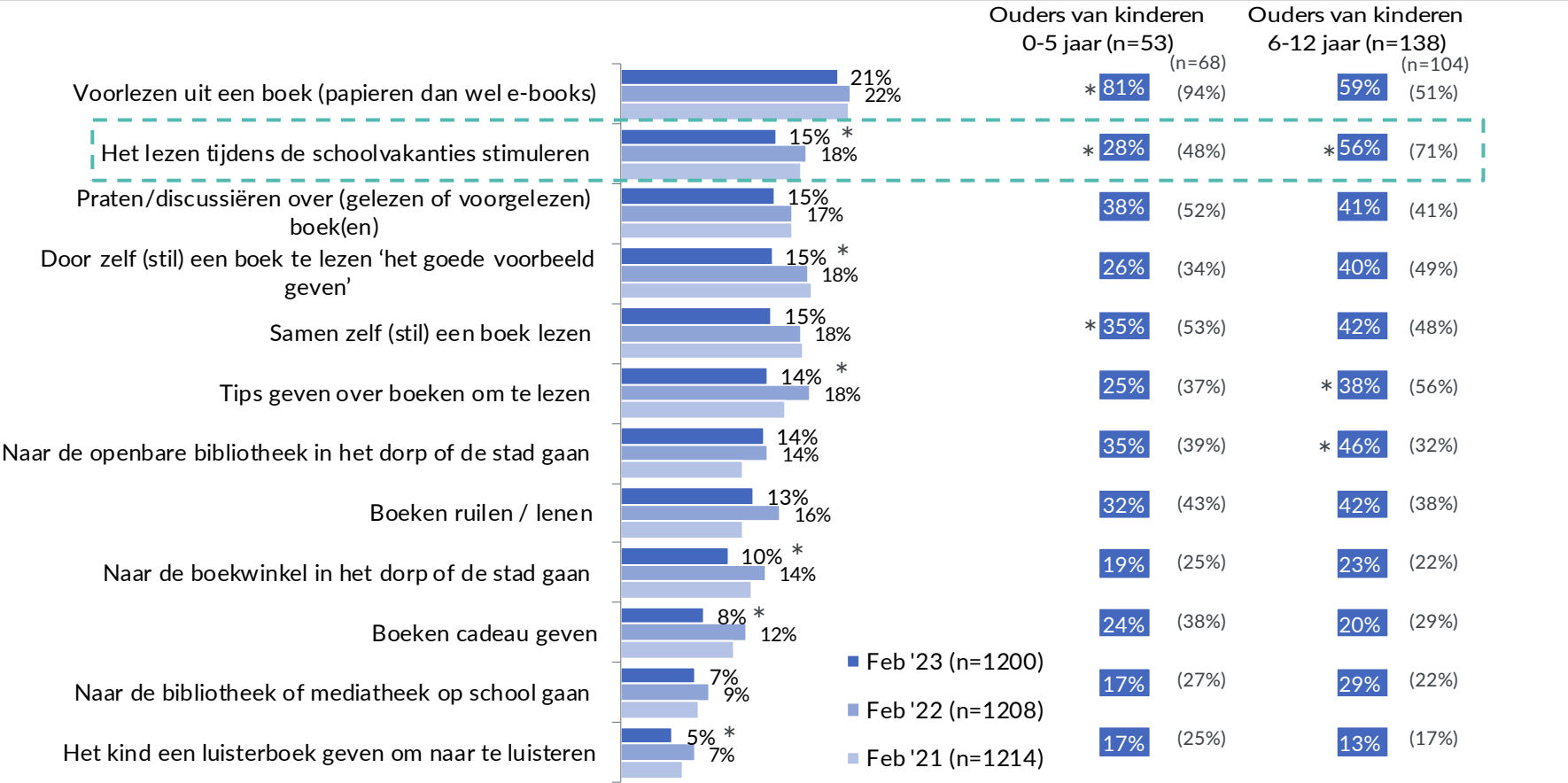

Frequentie leesactiviteiten met een kind

66% van alle consumenten leest nooit uit een boek voor. Onder ouders van kinderen 0-5 jaar is dit 13% en 6-12 jaar 25%.

Achtergrond:
Heavy lezers doen vaker de volgende activiteiten dan light lezers:

- Samen zelf (stil) een boek lezen
- Tips geven over boeken om te lezen
- Naar de boekwinkel in het dorp of de stad gaan
- Naar de openbare bibliotheek in het dorp of stad gaan
- Naar de bibliotheek of mediatheek op school gaan
- Door zelf (stil) een boek te lezen 'het goede voorbeeld geven'
- Het kind een luisterboek geven om naar te luisteren.

% Minstens één keer per maand
(%) = februari 2022
Basis: Alle respondenten

Activiteiten doet men voornamelijk met eigen kinderen, maar ook met kleinkinderen, andere kinderen in de familie of kinderen via school.

Activiteiten rondom lezen

Activiteit	n=	Eigen kind(eren)	Kleinkind(eren)	Ander(e) kind(eren) uit de familie	Ander(e) kind(eren) via school	Ander(e) kind(eren)
Het lezen tijdens de schoolvakanties stimuleren	315	55% (52%)	25% (22%)	14% (15%)	6% (10%)	*4% (9%)
Naar de openbare bibliotheek in het dorp of de stad gaan	331	55% (50%)	21% (18%)	*14% (20%)	5% (7%)	8% (10%)
Boeken ruilen / lenen	407	*55% (47%)	13% (15%)	20% (22%)	*7% (12%)	11% (13%)
Tips geven over boeken om te lezen	406	52% (51%)	21% (20%)	22% (19%)	9% (10%)	*8% (12%)
Door zelf (stil) een boek te lezen 'het goede voorbeeld geven'	357	52% (54%)	26% (21%)	16% (17%)	7% (7%)	7% (8%)
Praten/discussiëren over (gelezen of voorgelezen) boek(en)	367	49% (50%)	*22% (16%)	20% (17%)	11% (12%)	*6% (13%)
Naar de bibliotheek of mediatheek op school gaan	192	48% (48%)	15% (14%)	15% (17%)	18% (19%)	7% (7%)
Boeken cadeau geven	548	48% (43%)	29% (27%)	31% (35%)	*4% (7%)	10% (12%)
Naar de boekwinkel in het dorp of de stad gaan	435	48% (48%)	23% (21%)	18% (18%)	4% (7%)	11% (14%)
Het kind een luisterboek geven om naar te luisteren	163	46% (47%)	21% (16%)	22% (23%)	11% (13%)	*5% (12%)
Samen zelf (stil) een boek lezen	350	45% (45%)	27% (22%)	16% (17%)	7% (10%)	7% (11%)
Voorlezen uit een boek (papieren dan wel e-books)	413	40% (39%)	32% (33%)	20% (20%)	9% (8%)	8% (11%)

(%) = februari 2022

* Significant verschil met de vorige meting

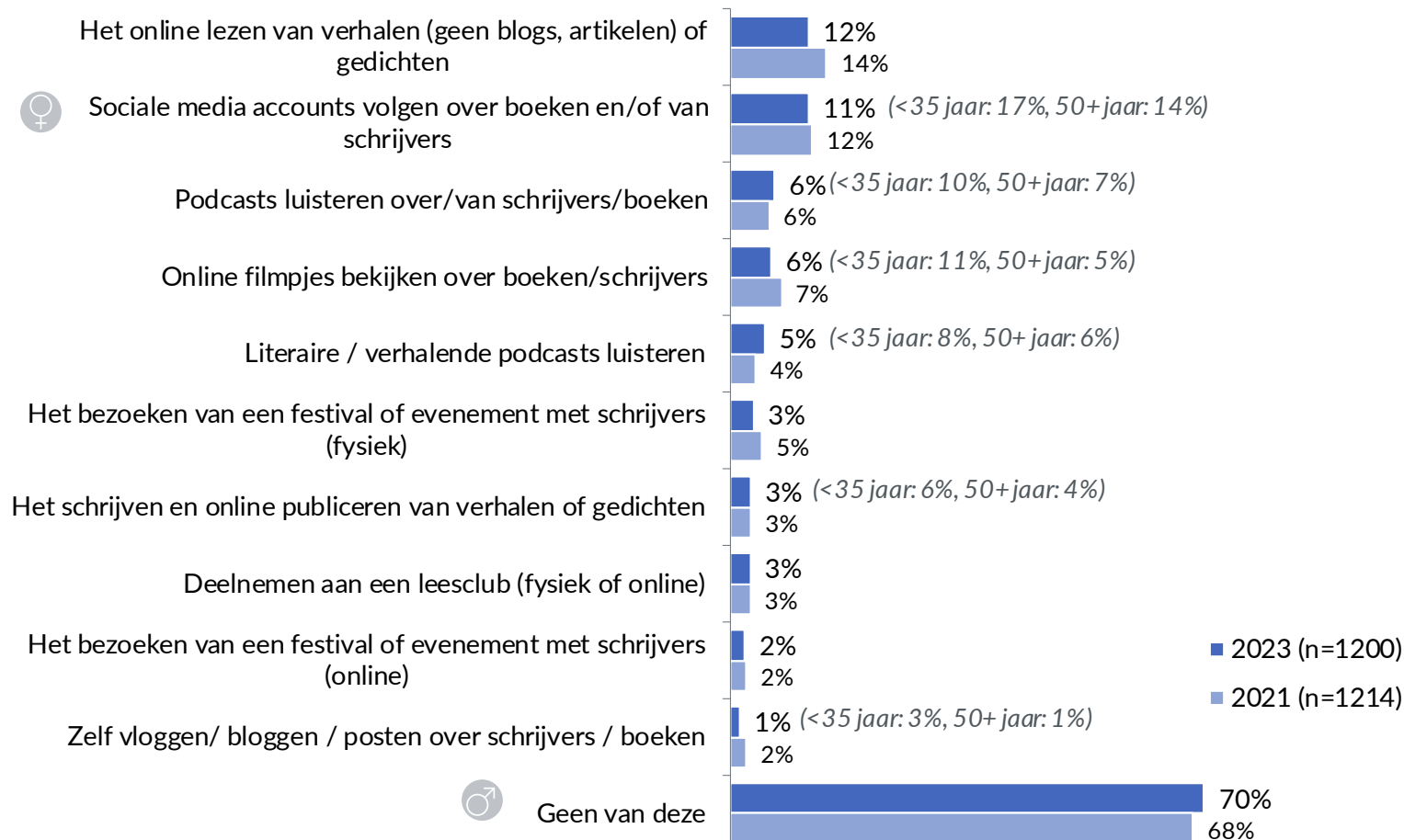
Basis: doet wel eens activiteiten rondom lezen van boeken

N04: Met wie doet u wel eens deze activiteiten rondom lezen en boeken (papieren dan wel e-books)?

De online gerelateerde leesactiviteiten nemen niet toe, deze worden vaker door 14-35-jarigen gedaan dan door 50-plussers.

Doet wel eens aan...

Achtergrond:

Midden- en hoogopgeleiden doen vaker de volgende activiteiten:

- Het online lezen van verhalen
- Literaire/verhalende podcasts luisteren
- Sociale media accounts volgen over boeken en/of van schrijvers.

Heavy en medium lezers luisteren vaker naar podcasts over/van schrijvers/boeken en bekijken vaker online filmpjes over boeken/schrijvers dan light lezers.

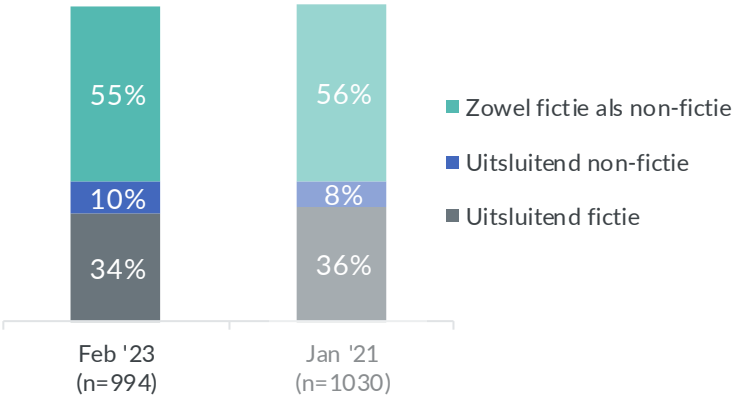
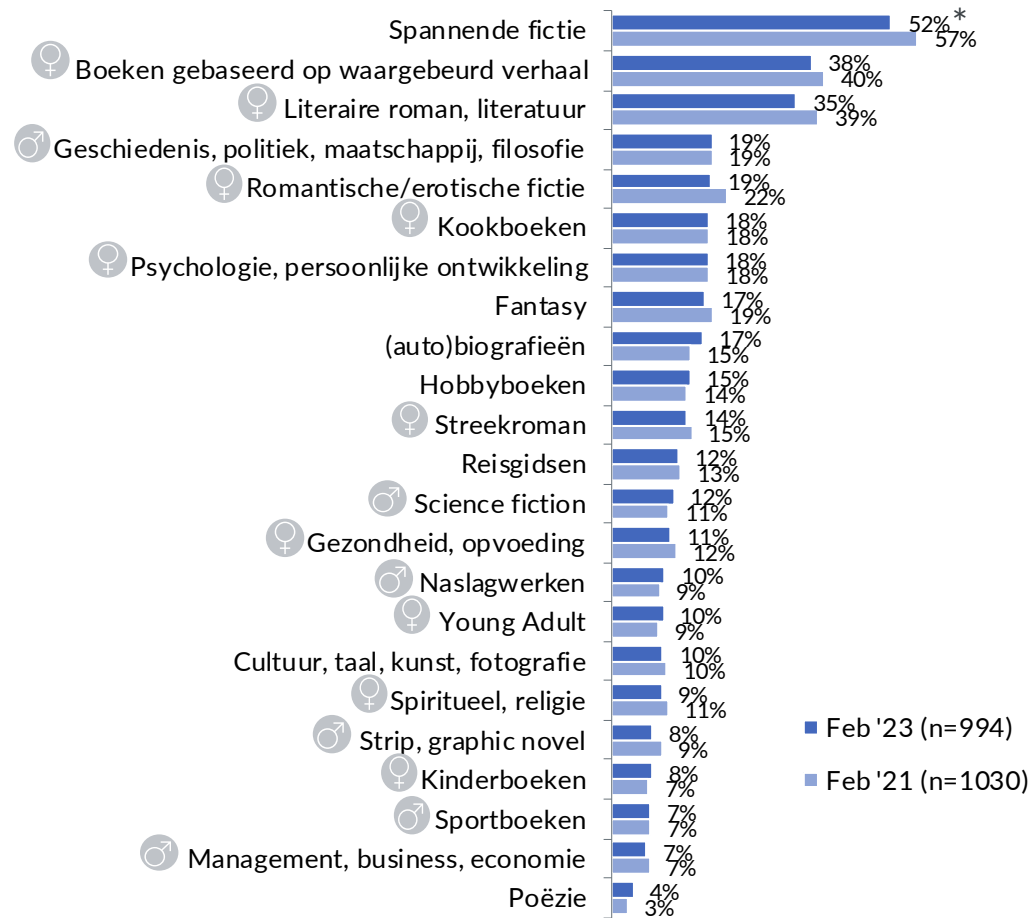
D01: Welke van de volgende activiteiten doet u wel eens?

Basis: alle respondenten

De meerderheid van de lezers leest zowel fictie als non-fictie. Het genre spannende fictie wordt iets minder gelezen ten opzichte van 2021, maar is nog altijd het meest gelezen genre.

Gelezen genres

Achtergrond

- 50-64 jarigen, midden- en hoogopgeleiden en lezers in de B2 SEC klasse of hoger lezen vaker spannende fictie.
- Hoogopgeleiden en lezers in de A SEC klasse lezen vaker literaire romans.
- Heavy en medium lezers lezen vaker de genres in de top 3 dan light lezers.

L04b: Welke genres leest u weleens als (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Basis: Leest wel eens boeken

3.2

Leengedrag

Het aandeel bibliotheekleden neemt niet verder toe in het post-covidjaar (2023). De aanwezigheid van de bibliotheek wordt gewaardeerd.

01 In 2023 neemt het aandeel bibliotheekleden na de lichte stijging in 2022 niet verder toe. Er is daarnaast een daling in het aandeel dat enkel lid is van de lokale bibliotheek. De bezoekfrequentie blijft wel stabiel.

02 De bekendheid van de services van de online bibliotheek zien we niet toe- of afnemen. Ongeveer de helft van de consumenten weet dat je e-books of luisterboeken kunt lenen bij de online bibliotheek.

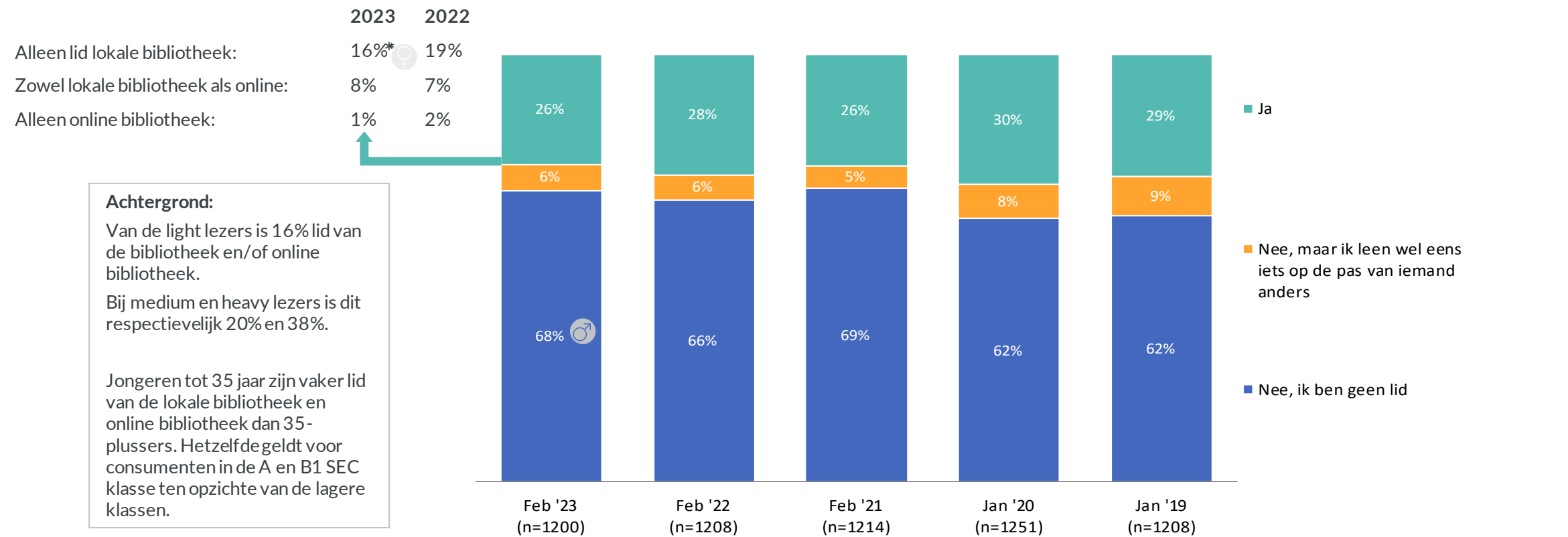
03 Mensen die de bibliotheek niet bezoeken, maken geen gebruik van de bibliotheek omdat zij elders hun boeken verkrijgen.

04 De aanwezigheid van de bibliotheek in de buurt wordt door bijna 6 op 10 Nederlanders belangrijk gevonden. Als de bibliotheek er niet meer zou zijn zou dit ook gevolgen hebben voor het voorlezen aan kinderen.

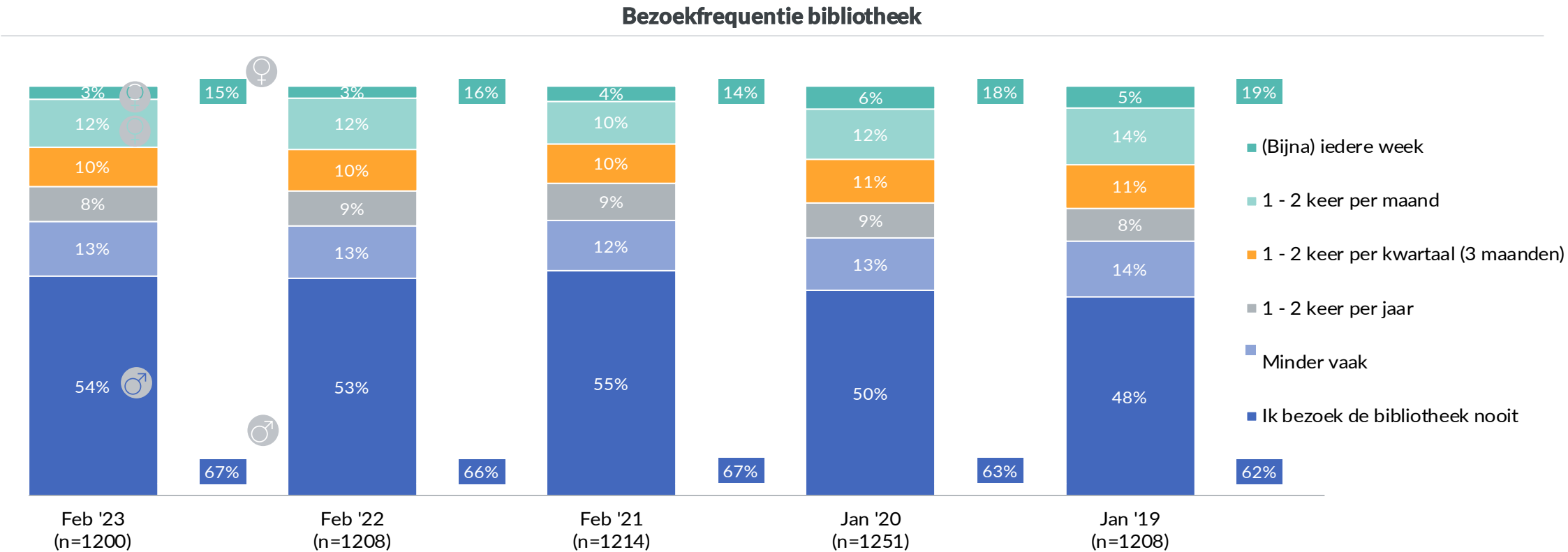
De voorzichtige stijging in het aantal bibliotheekleden die we zagen in 2022 zet niet verder door. Het aandeel lokale bibliotheekleden is afgenomen ten opzichte van 2022.

Lid van de bibliotheek

De bezoekfrequentie aan de bibliotheek blijft over de jaren stabiel. Vrouwen bezoeken de bibliotheek wat vaker dan mannen.

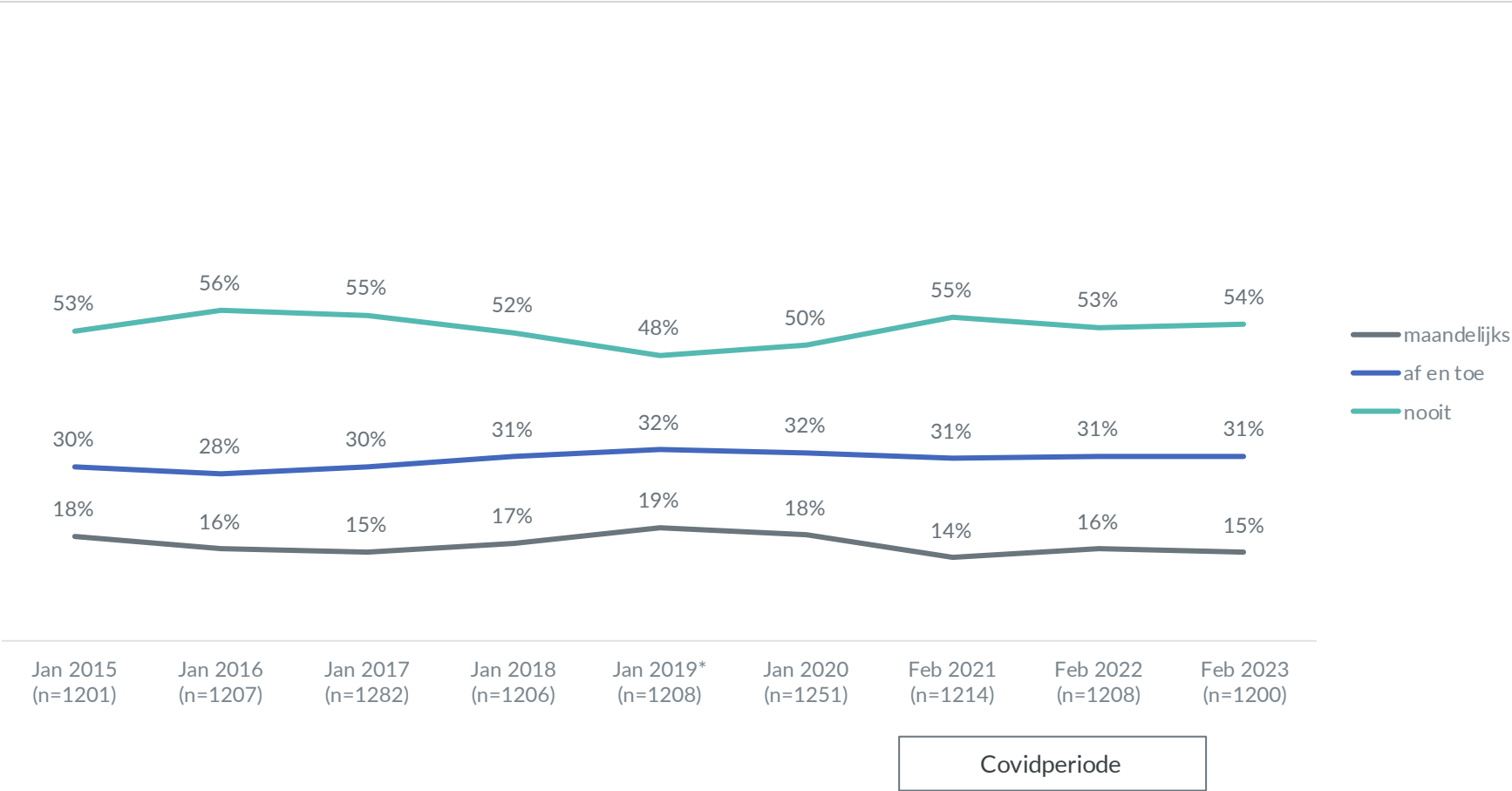
Achtergrond:
 50-plussers geven vaker aan minder vaak / nooit de bibliotheek te bezoeken dan de andere leeftijdsgroepen.
 Hetzelfde geldt voor laag- en middenopgeleiden ten opzichte van hoogopgeleiden en consumenten in de B2 SEC klasse en lager ten opzichte van de hogere klassen.

% Bezoekt (bijna) iedere week / minimaal 1-2 keer per maand de bibliotheek
% Bezoekt minder vaak / nooit de bibliotheek

Maar in de trendlijn van de afgelopen 10 jaar zien we een lichte afname van het maandelijks bezoek. Dit is met name tijdens covid in gang gezet.

Trendlijnen - Bezoekfrequentie bibliotheek

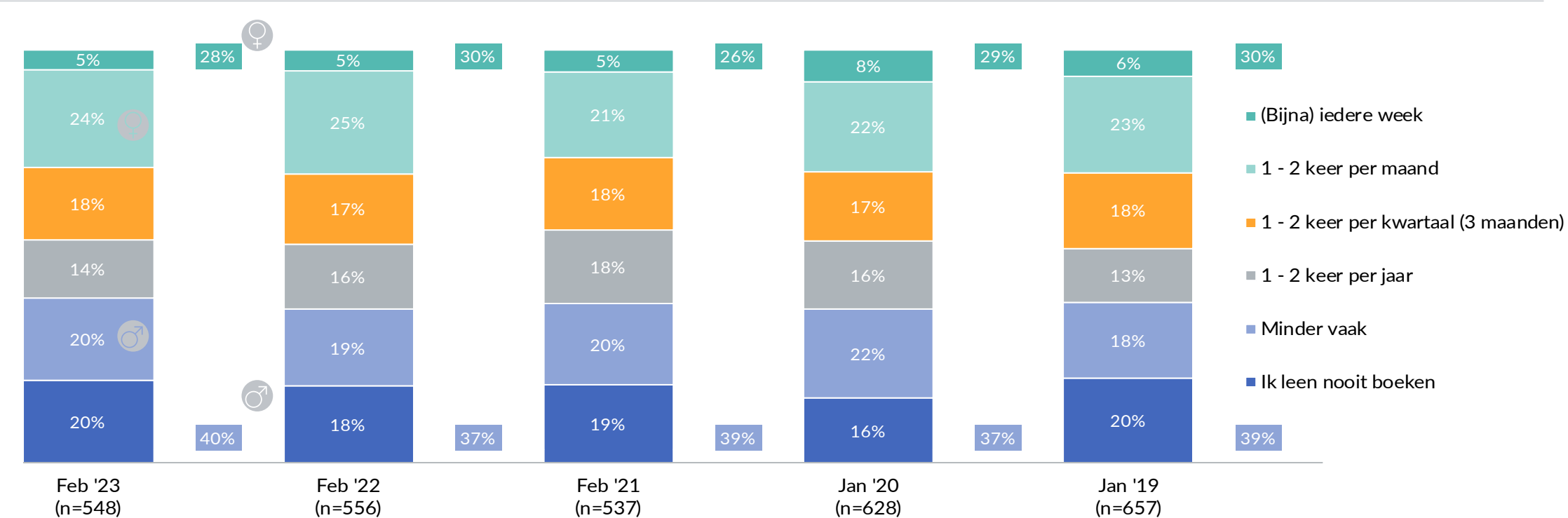
S010a: Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek?

Basis: alle respondenten

In de loop der jaren blijft het aandeel dat de fysieke bibliotheek maandelijks bezoekt om boeken te lenen stabiel rond de 30%. 35-plussers doen dit vaker dan de jongere bezoekers.

Bezoekfrequentie om te lenen bibliotheek

Achtergrond:
35-plussers bezoeken vaker de fysieke bibliotheek om te lenen dan jongeren tot 35 jaar.

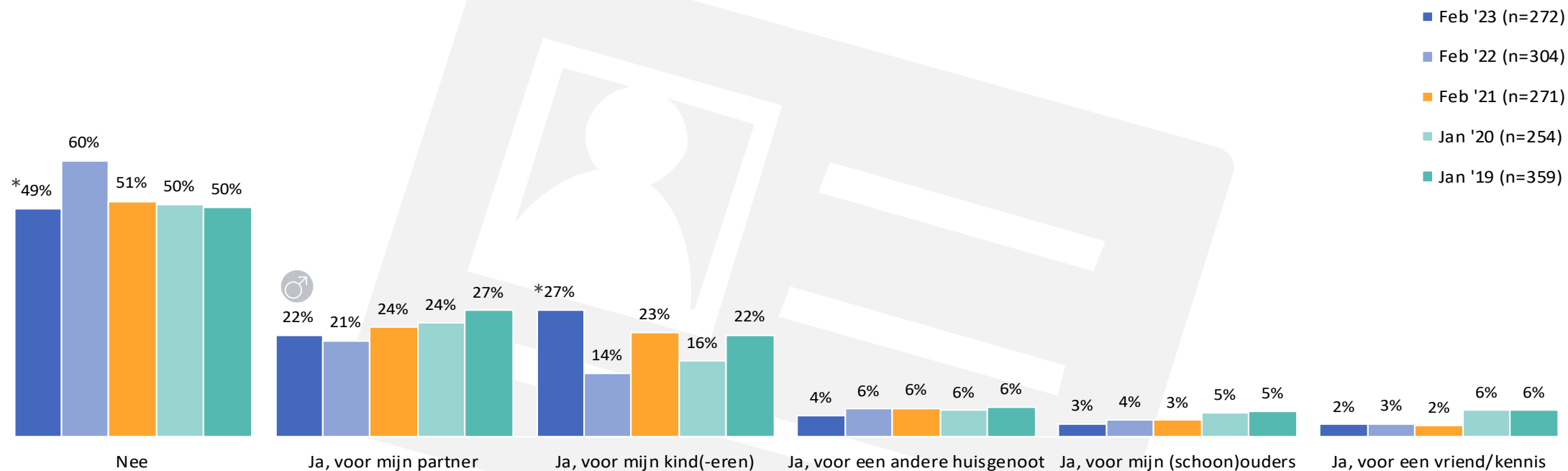
% Leent minimaal 1-2 keer per maand een boek
% Leent minder vaak / nooit nieuw boek

S07b: Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke bibliotheek om één (of meerdere) boek(en) te lenen? Basis: bezoekt wel eens een bibliotheek

In 2023 lijkt men iets vaker de bibliotheekpas te gebruiken om materialen voor de eigen kinderen te lenen.

Lenen voor anderen met eigen bibliotheekpas

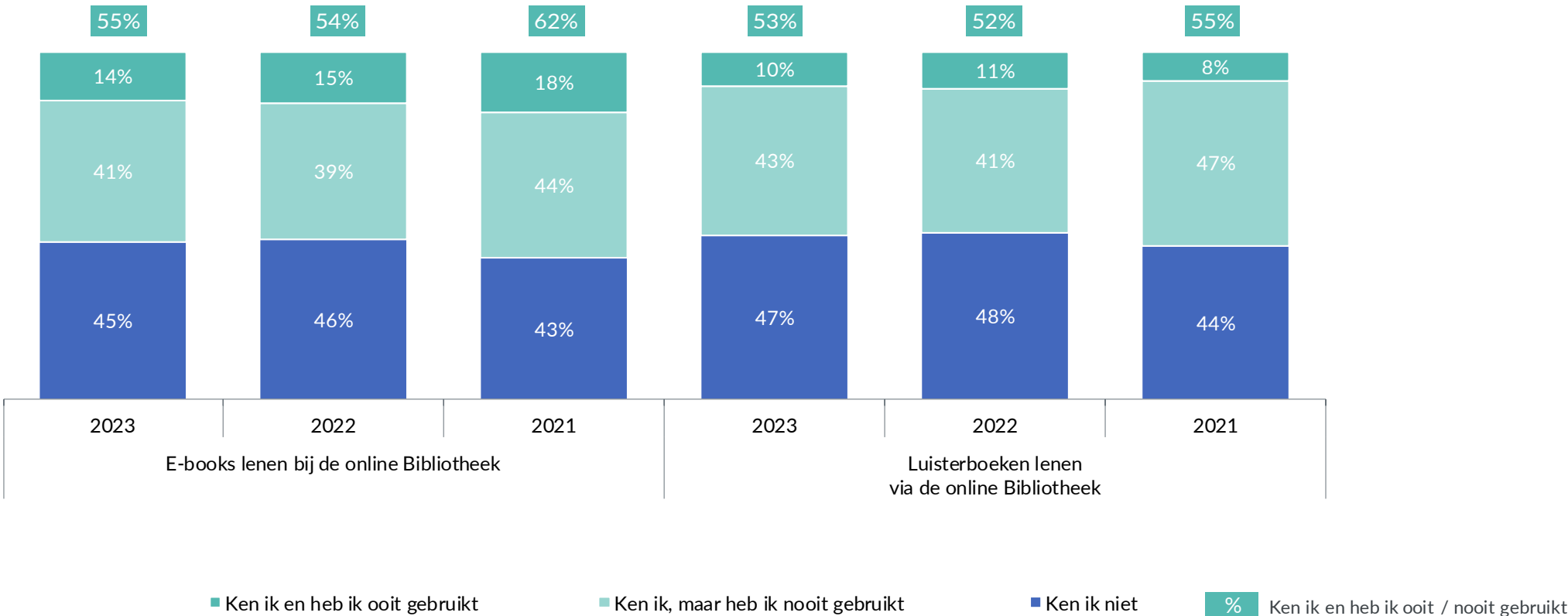
B03: Leent u met uw eigen bibliotheekpas wel eens boeken of andere 'materialen' voor iemand anders?

*Significant verschil met de vorige meting
Basis: leent wel eens boeken in de bibliotheek en is lid van de bibliotheek

De bekendheid van het lenen van e-books of luisterboeken bij de online bibliotheek blijft op een vergelijkbaar niveau ten opzichte van 2022.

Bekendheid mogelijkheden bibliotheek (lenen)

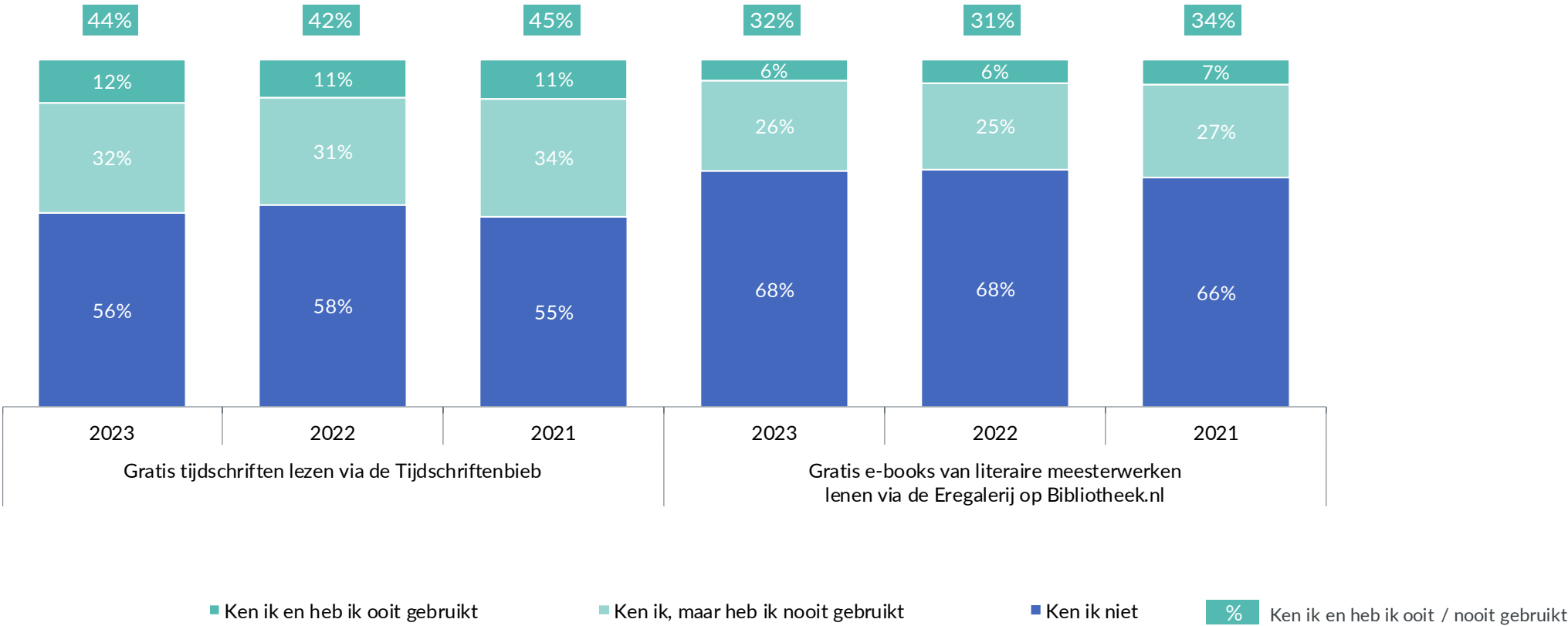
S06c: Kunt u van onderstaande mogelijkheden aangeven of u ze kent en er weleens gebruik van heeft gemaakt voor het lenen van e-books/luisterboeken?

* Significant verschil met de vorige meting
 Basis: 2023 alle respondenten (n=1200)
 2022 alle respondenten (n=1208)
 2021 alle respondenten (n=1214)

Ook de bekendheid van de mogelijkheid om tijdschriften of e-books van literaire meesterwerken te verkrijgen via de online bibliotheek blijft over de jaren heen stabiel.

Bekendheid mogelijkheden bibliotheek (gratis)

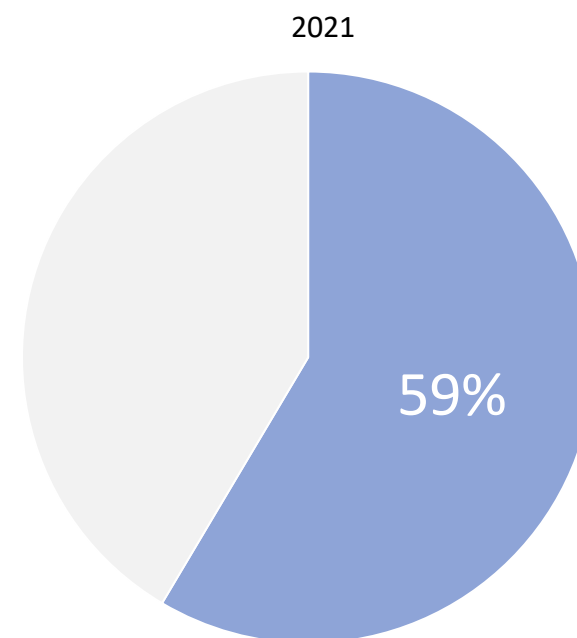
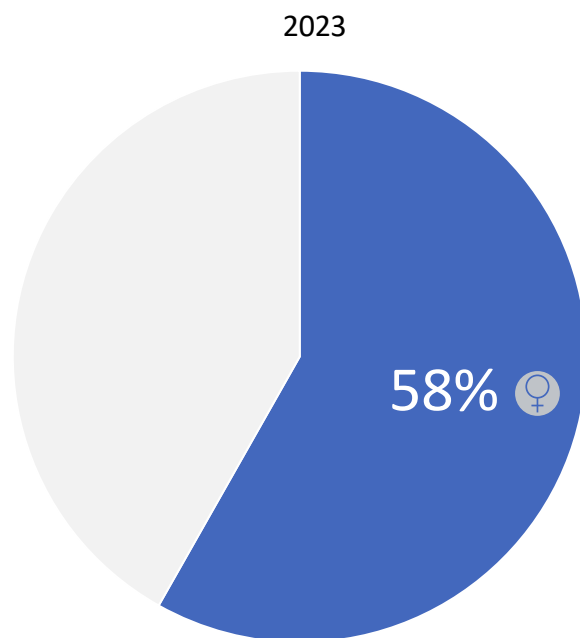
S06c: Kunt u van onderstaande mogelijkheden aangeven of u ze kent en er weleens gebruik van heeft gemaakt voor het lenen van e-books/luisterboeken?

* Significant verschil met de vorige meting
Basis: 2023 alle respondenten (n=1200)
2022 alle respondenten (n=1208)
2021 alle respondenten (n=1214)

Bijna 6 op de 10 Nederlanders vinden het belangrijk dat er een bibliotheek in de buurt zit, vrouwen vinden dit vaker van belang dan mannen.

Ik vind het belangrijk dat er een bibliotheek in de buurt zit

Achtergrond:

Consumenten in de A SEC klasse geven vaker aan dat zij het belangrijk vinden dat er een bibliotheek in de buurt zit, dan consumenten in de B1 SEC klasse en lager.

K01: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stelling? Ik vind het belangrijk dat er een bibliotheek bij mij in de buurt zit.

Basis: 2023 alle respondenten (n=1200)
2021 alle respondenten (n=1214)

Als de bibliotheek er niet meer zou zijn, zou een kwart van de bibliotheekbezoekers minder gaan lezen; het zou ook gevolgen hebben voor het voorlezen aan kinderen.

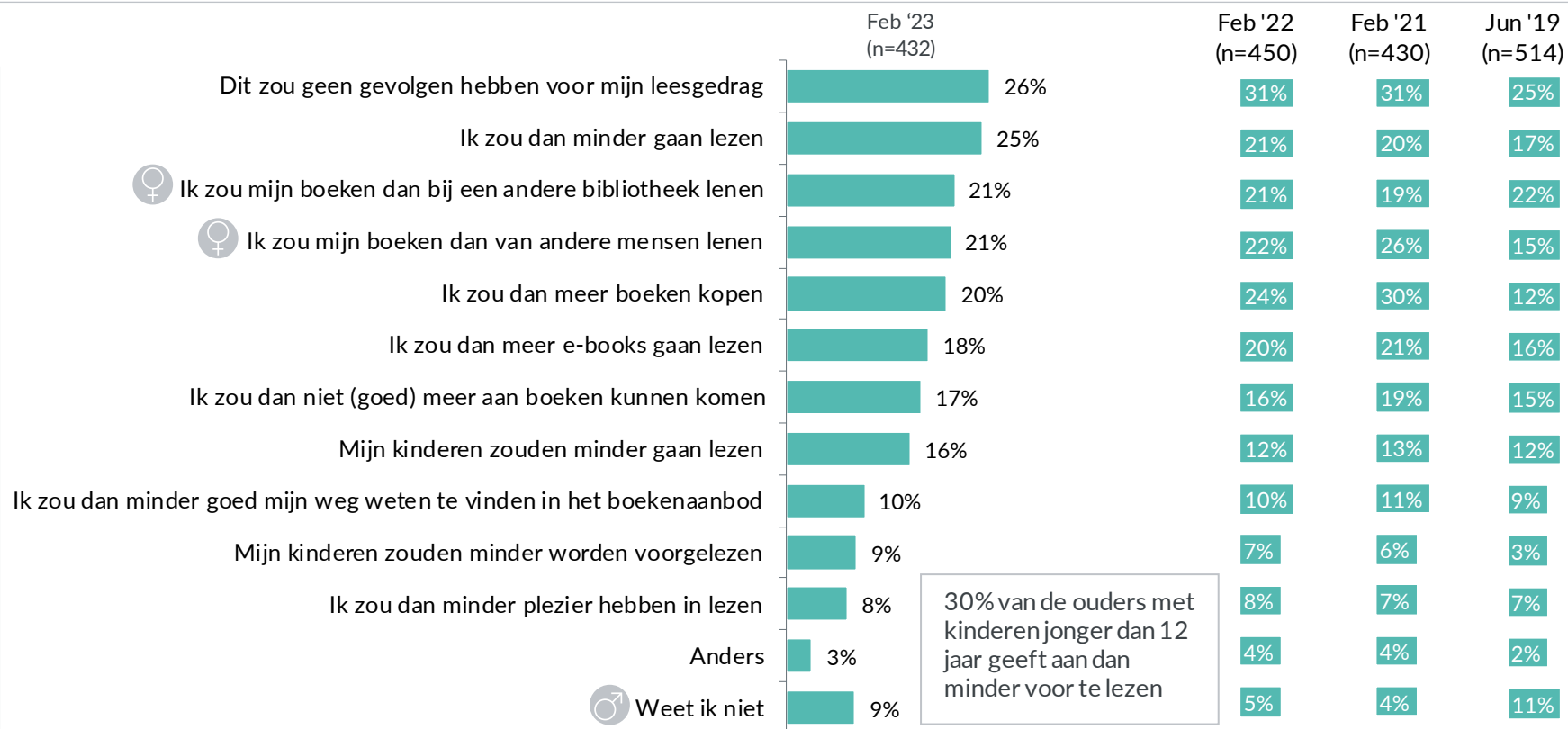
Trend – Invloed afwezigheid bibliotheek op het leesgedrag

Achtergrond:

Bibliotheekbezoekers van 50 tot en met 64 jaar geven vaker aan dat er geen gevolgen zullen zijn voor hun leesgedrag dan de andere leeftijdsgroepen.

35-49 jarigen, midden- en hoogopgeleiden en bibliotheekbezoekers met een twee keer modaal inkomen of meer, geven vaker aan dat hun kinderen minder zullen gaan lezen dan de overige groepen.

Kinderen van midden- en hoogopgeleiden zullen vaker minder worden voorgelezen dan kinderen van laagopgeleiden.

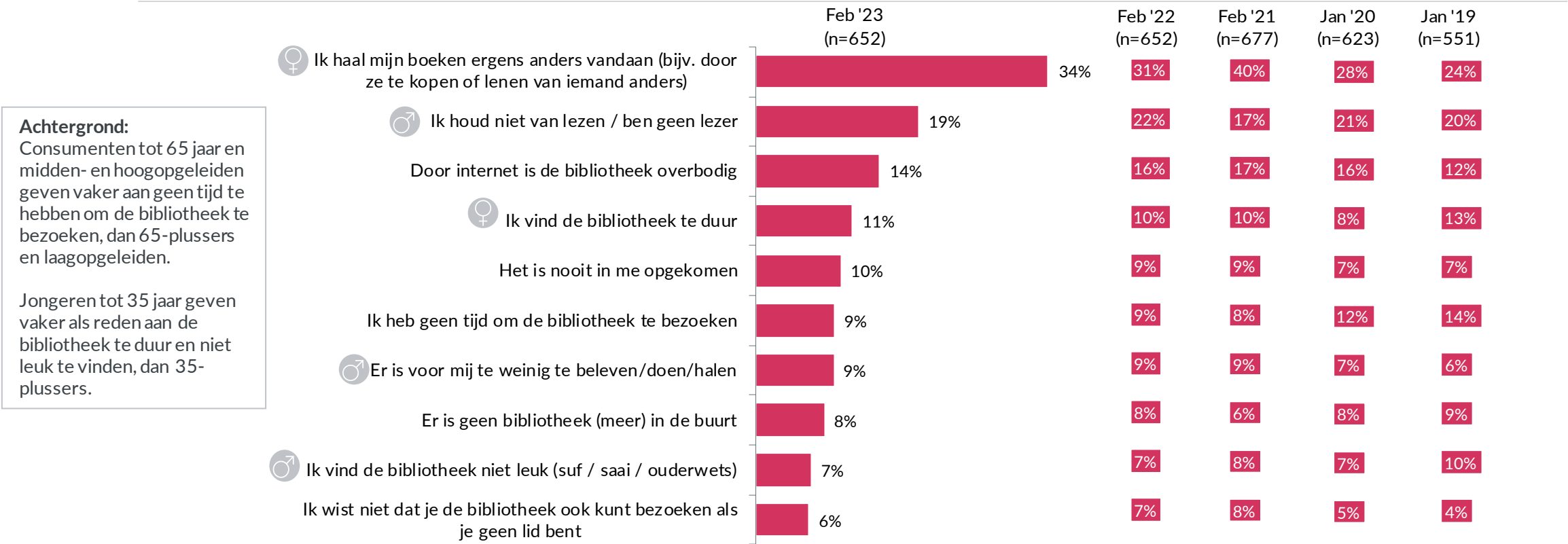
B04. Stel dat uw bibliotheek er niet meer zou zijn, wat zou dit voor gevolgen hebben op uw leesgedrag?

Basis: bezoekt bibliotheek wel eens om boeken te lenen

Mensen die de bibliotheek niet bezoeken, maken geen gebruik van de bibliotheek omdat zij elders hun boeken verkrijgen.

Top 10 redenen geen gebruik maken van bibliotheek

Achtergrond:
Heavy en medium lezers halen vaker boeken ergens anders vandaan dan light lezers. Ook geven zij vaker als reden aan de bibliotheek te duur te vinden, dan light lezers.

B04: Wat zijn uw belangrijkste redenen om **geen** gebruik te maken van de bibliotheek?

* Significant verschil met de vorige meting
Basis: bezoekt nooit de bibliotheek

3.3

Koopgedrag

Koopprequentie blijft stabiel; we zien kleine veranderingen in koopgedrag.

01 De koopprequentie van nieuwe boeken is stabiel. Papieren boeken worden nog altijd het meest gekocht. Het gemiddeld aantal verkregen e-books via abonnementen is ten opzichte van 2022 toegenomen.

02 Maar men besteedt wel iets minder geld aan boeken in vergelijking tot 2022 en 2021. Vooral boekenkopers met een modaal of beneden modaal inkomen lijken minder geld te besteden aan boeken.

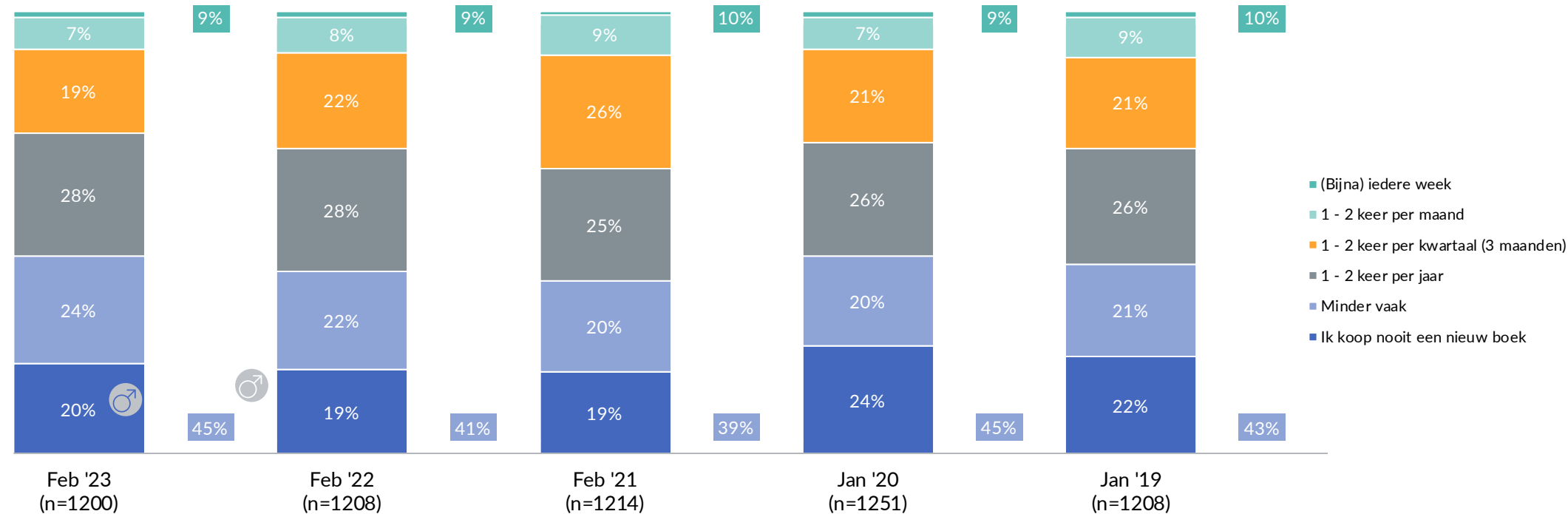
03 Nu Nederland weer lockdownvrij is, zien we dat men weer vaker nieuwe boeken in de fysieke winkel koopt dan bij bol.com. Het kopen via bol.com vanwege de covid-maatregelen is niet meer aan de orde.

04 De bezoekfrequentie aan een fysieke boekwinkel om een boek te kopen is licht afgenomen ten opzichte van de afgelopen jaren. Het aandeel dat de afgelopen maand een boek heeft gekocht is ook afgenomen.

De koopfrequentie van nieuwe boeken is vergelijkbaar met de afgelopen jaren.

Koopfrequentie nieuwe boeken

Achtergrond:
Laag- en middenopgeleiden geven vaker aan nooit een boek te kopen dan hoogopgeleiden.
Hetzelfde geldt voor consumenten in de B1/B2/C/D SECKlasse en consumenten met een inkomen beneden modaal.

% Koopt minimaal 1-2 keer per maand een nieuw boek
% Koopt minder vaak / nooit nieuw boek

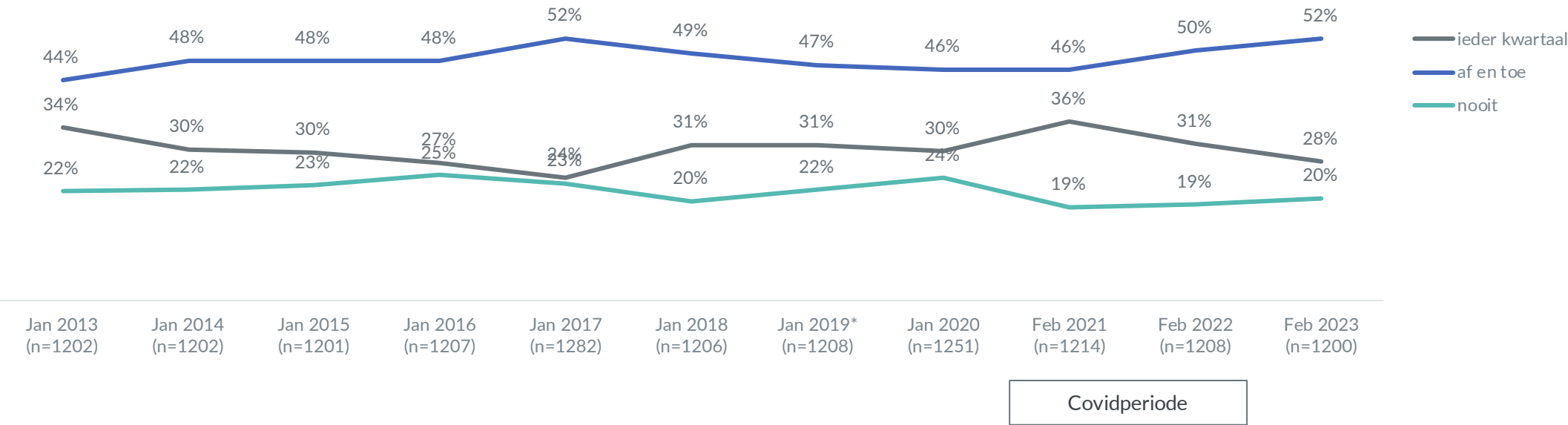
<= 2% is niet weergegeven in grafiek
Basis: alle respondenten

S05: Hoe vaak koopt u gemiddeld **nieuwe** boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Kijkend naar de 10 jaar trend zien we een vrij stabiel beeld; we zien de frequente kopers toenemen tijdens Covid, en nu weer wat afnemen. Ook de 'af en toe' kopers nemen toe.

Trendlijnen - Koopfrequentie nieuwe boeken

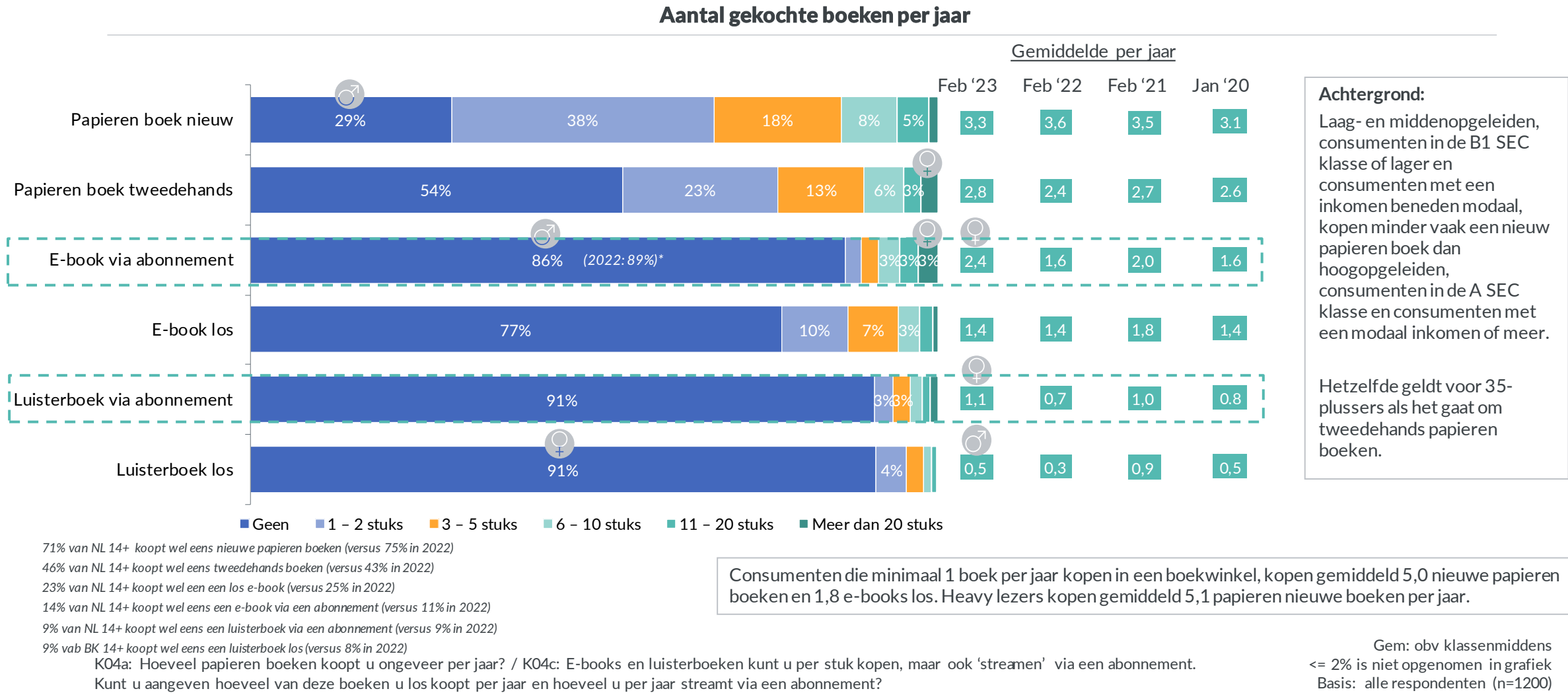

Ieder kwartaal: wekelijks, maandelijks of 1 keer per kwartaal
Af en toe: 1 a 2 keer per jaar of minder vaak

S05: Hoe vaak koopt u gemiddeld **nieuwe** boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Basis: alle respondenten

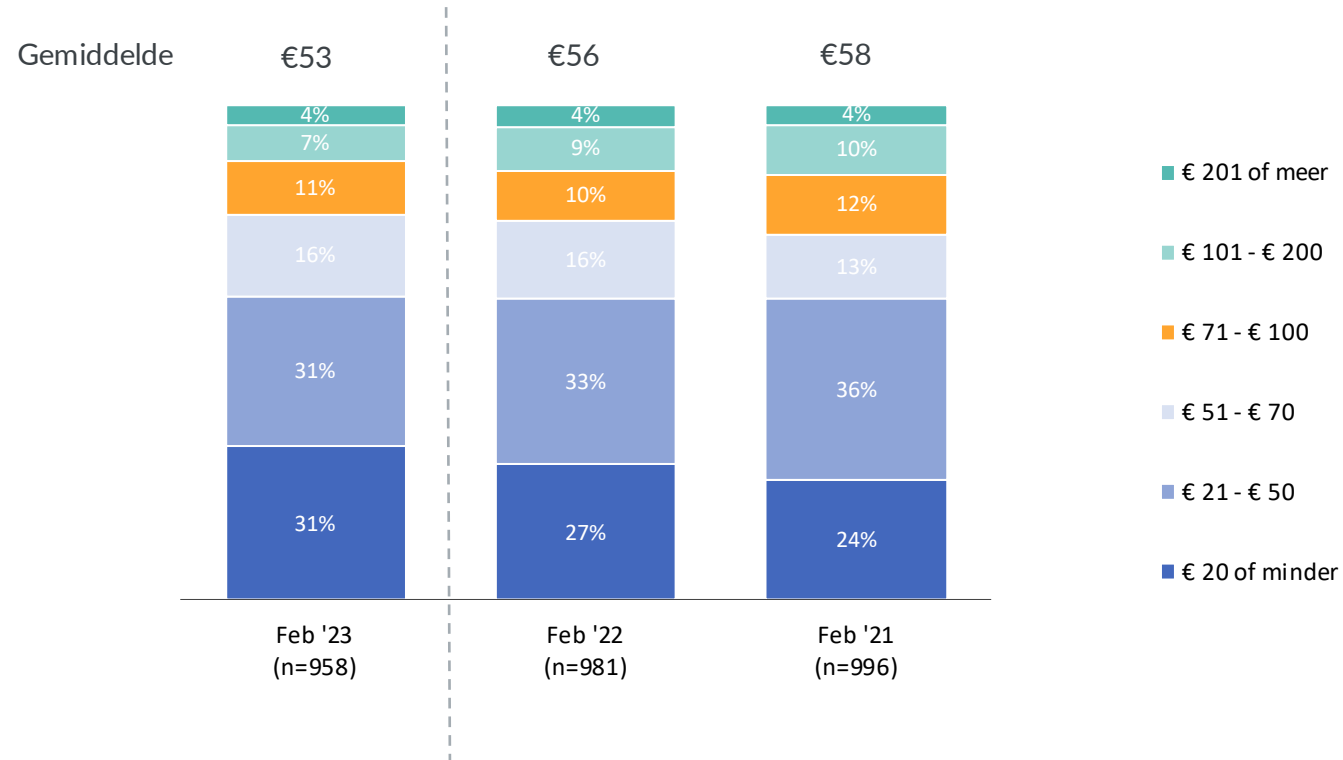
Nederlanders kopen nog altijd nieuwe papieren boeken het meest. Het aantal e-books dat men afneemt via abonnementen zien we toenemen.

Boekenkopers geven gemiddeld €53 per jaar uit aan boeken. We zien een kleine toename van de onderste prijscategorieën. Men geeft iets minder geld uit aan boeken in vergelijking met 2021.

Gemiddelde uitgave aan nieuwe boeken

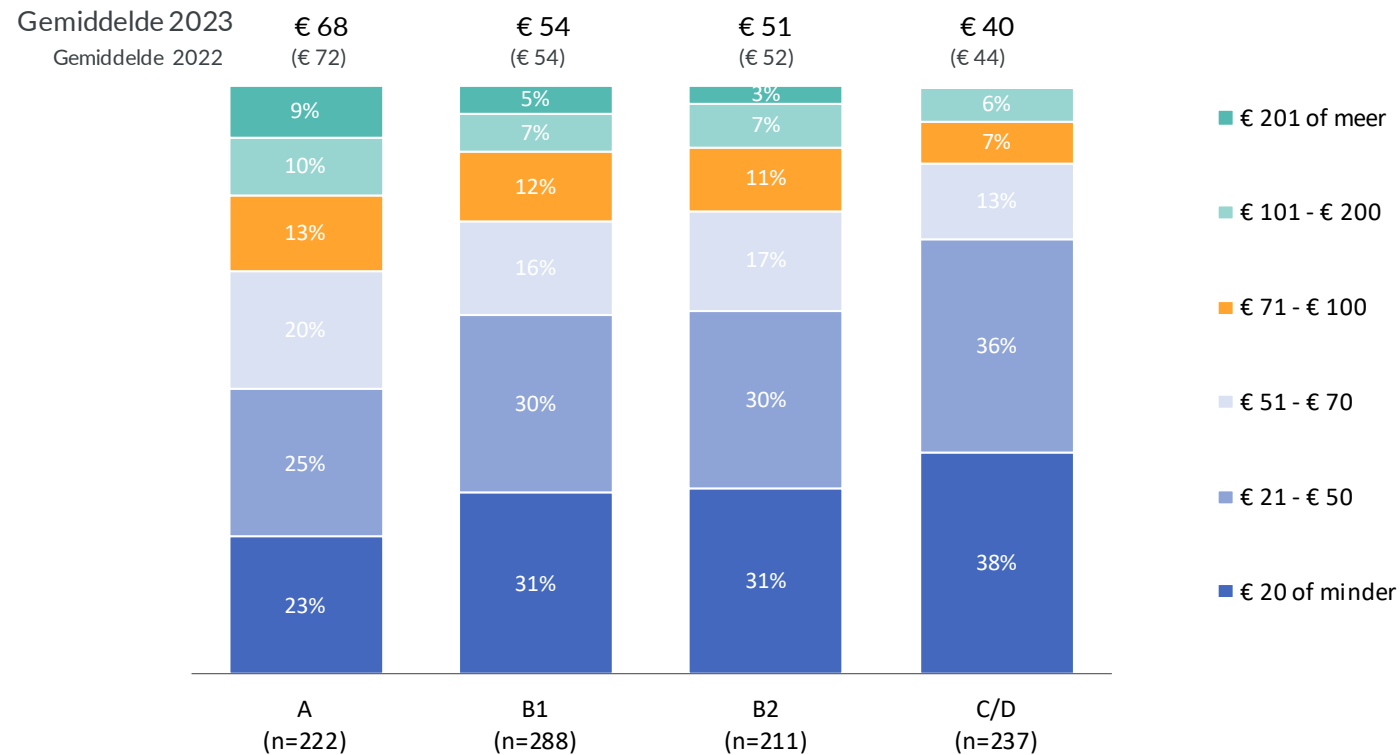
K17: Hoeveel geeft u naar schatting per jaar gemiddeld uit aan nieuwe boeken (kopen & lenen van nieuwe papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Gem: obv klassenmiddens
Basis: iedereen die wel eens een boek koopt

Sociale klasse A besteedt het meeste geld aan boeken.

Gemiddelde uitgave aan nieuwe boeken – sociale klassen

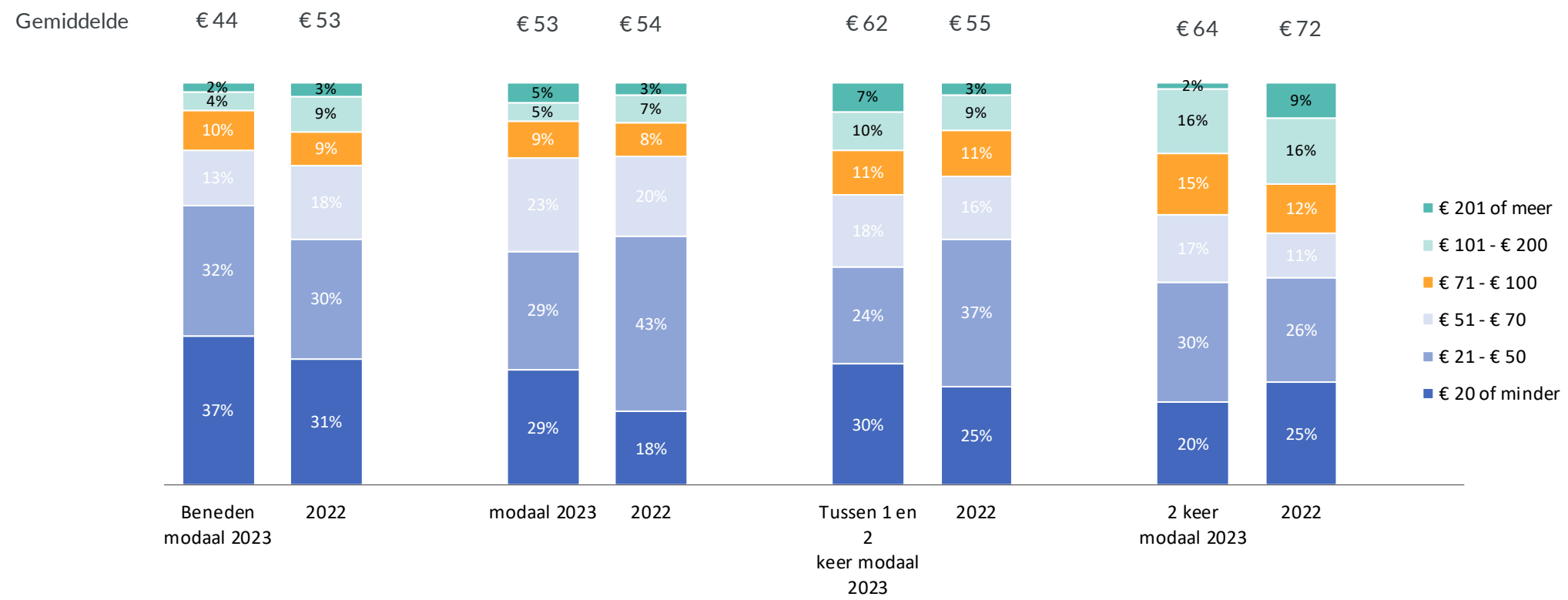
K17: Hoeveel geeft u naar schatting per jaar gemiddeld uit aan nieuwe boeken (kopen & lenen van nieuwe papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Gem: obv klassenmiddens
Basis: iedereen die wel eens een boek koopt

In alle inkomenscategorieën zien we ontwikkelingen, maar met name de modaal en beneden modaal doelgroep geven wat minder geld uit aan boeken in vergelijking tot vorig jaar.

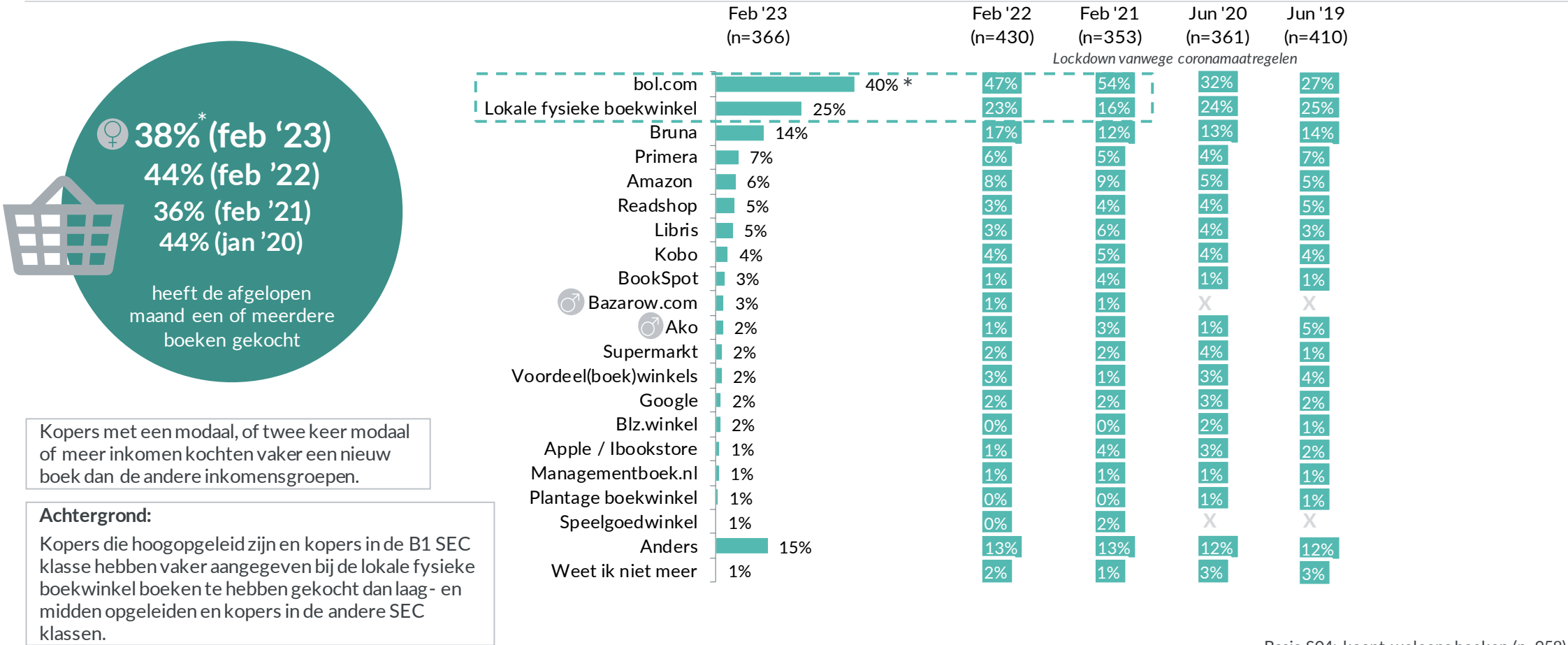
Gemiddelde uitgave aan nieuwe boeken – sociale klassen en inkomen

K17: Hoeveel geeft u naar schatting per jaar gemiddeld uit aan nieuwe boeken (kopen & lenen van nieuwe papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Gem: obv klassenmiddens
Basis: iedereen die wel eens een boek koopt

Het aandeel consumenten dat de afgelopen maand een boek heeft gekocht daalt. Nu de lockdown achter de rug is, worden er minder nieuwe boeken via bol.com gekocht, maar weer vaker in de fysieke boekwinkel.

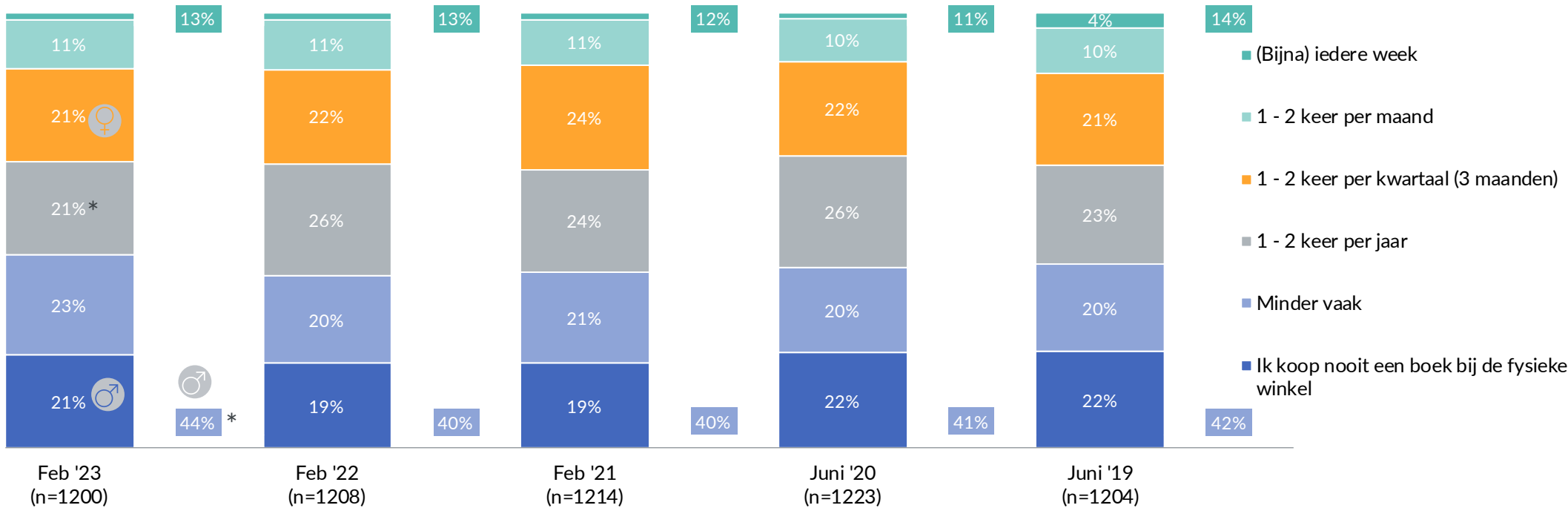
S04: En heeft u de afgelopen maand één of meer nieuwe papieren boek(en), e-book(s) of luisterboek(en) gekocht? (of dat nu voor uzelf of voor iemand anders is)
 A02: Waar heeft u de laatste maand uw boek(en) gekocht?

Basis S04: koopt weleens boeken (n=958)
 Basis A02: heeft de afgelopen maand één of meerdere boeken gekocht

De bezoekfrequentie van fysieke boekwinkels om boeken te kopen neemt licht af. Men bezoekt de fysieke boekwinkel minder vaak ten opzichte van de afgelopen jaren.

Gemiddeld bezoek fysieke boekwinkel

Achtergrond:

Midden- en laagopgeleiden geven vaker aan minder vaak/nooit in de fysieke boekwinkel te komen dan hoogopgeleiden. Hetzelfde geldt voor consumenten in de C/D SEC klasse ten opzichte van de hogere klassen consumenten met een beneden modaal inkomen in vergelijking met een modaal inkomen of hoger.

68% van de lezers die enkel e-books leest komt minder vaak/nooit in de fysieke winkel.

- % Koopt minimaal 1-2 keer per maand in de fysieke boekwinkel
- % Koopt minder vaak / nooit in de fysieke boekwinkel

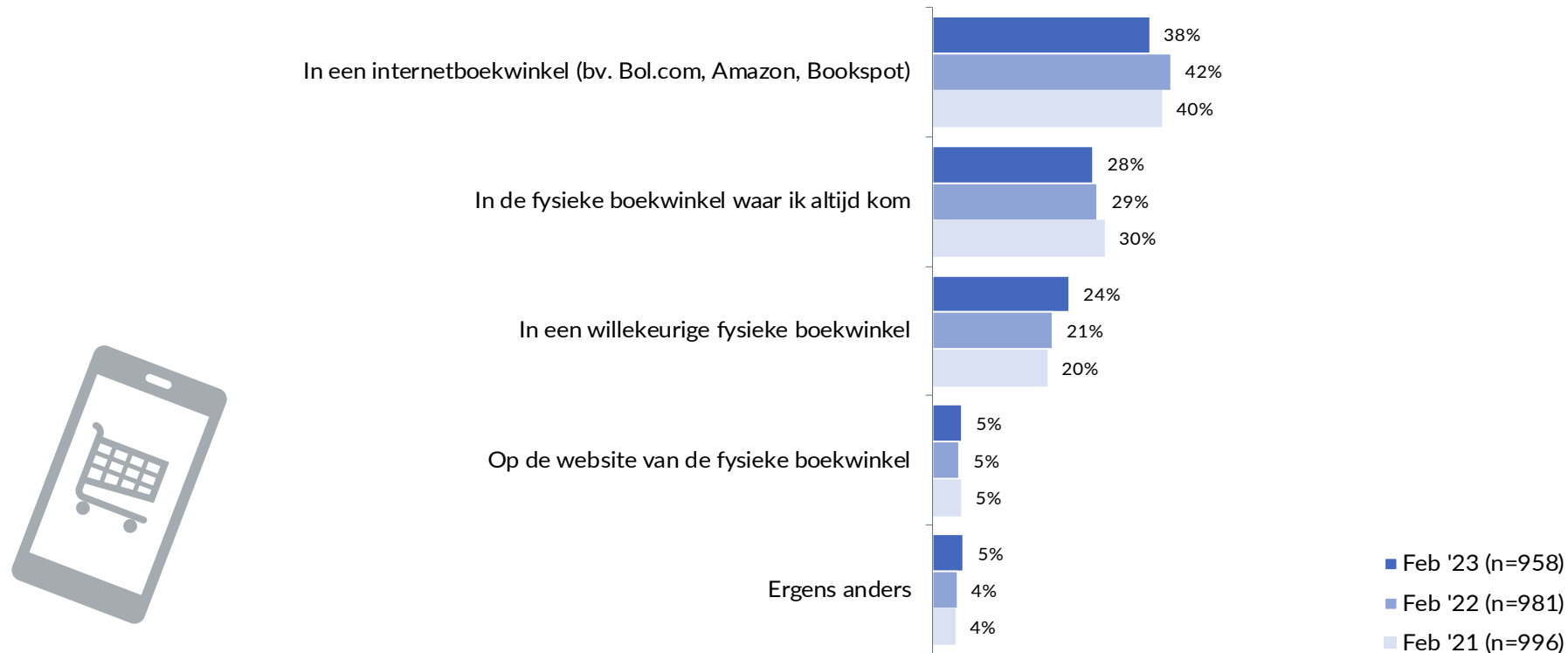
<= 2% is niet weergegeven in grafiek
Basis: alle respondenten

S08: Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke boekwinkel om één (of meerdere) boek(en) te kopen?

Nieuwe boeken worden het vaakst in een fysieke boekwinkel gekocht (52%).

Aankoopkanaal nieuwe boeken

Achtergrond:

- 65-plussers kopen doorgaans nieuwe boeken in de fysieke boekwinkel waar zij altijd komen dan de andere leeftijdsgroepen.
- Kopers tot 65 jaar kopen doorgaans nieuwe boeken via een internetboekwinkel dan 65-plussers.
- Laag- en midden opgeleiden en kopers in de B2 SEC klasse of lager, kopen vaker nieuwe boeken in een willekeurige fysieke boekwinkel.

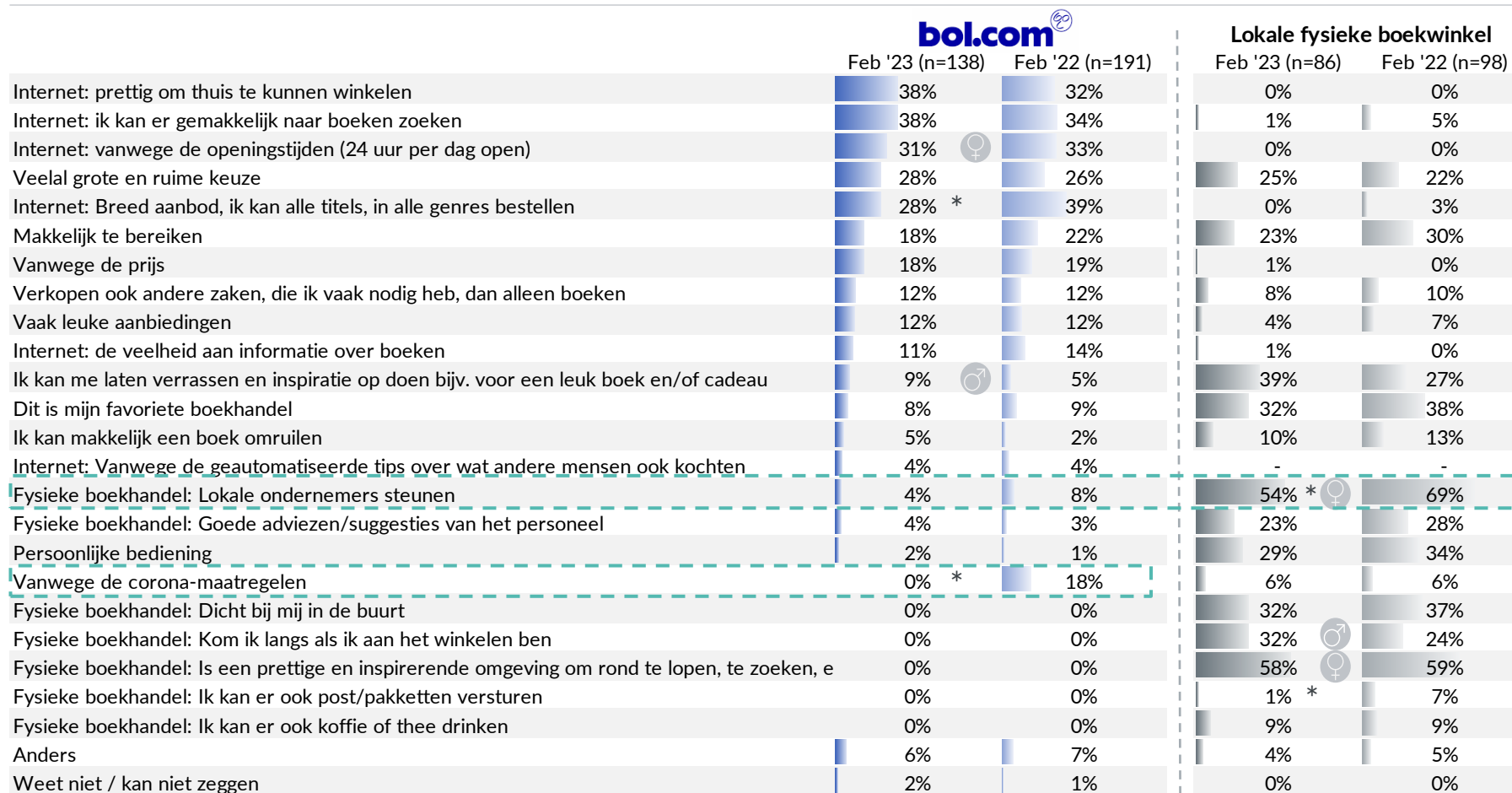
S06: Waar koopt u doorgaans het vaakst uw nieuwe boeken?

Basis: iedereen die wel eens een boek koopt

Het argument om online te kopen vanwege de corona-maatregelen is niet meer aan de orde. Ook het steunen van lokale ondernemers wordt minder vaak genoemd.

Redenen om boek bij specifieke locatie te kopen

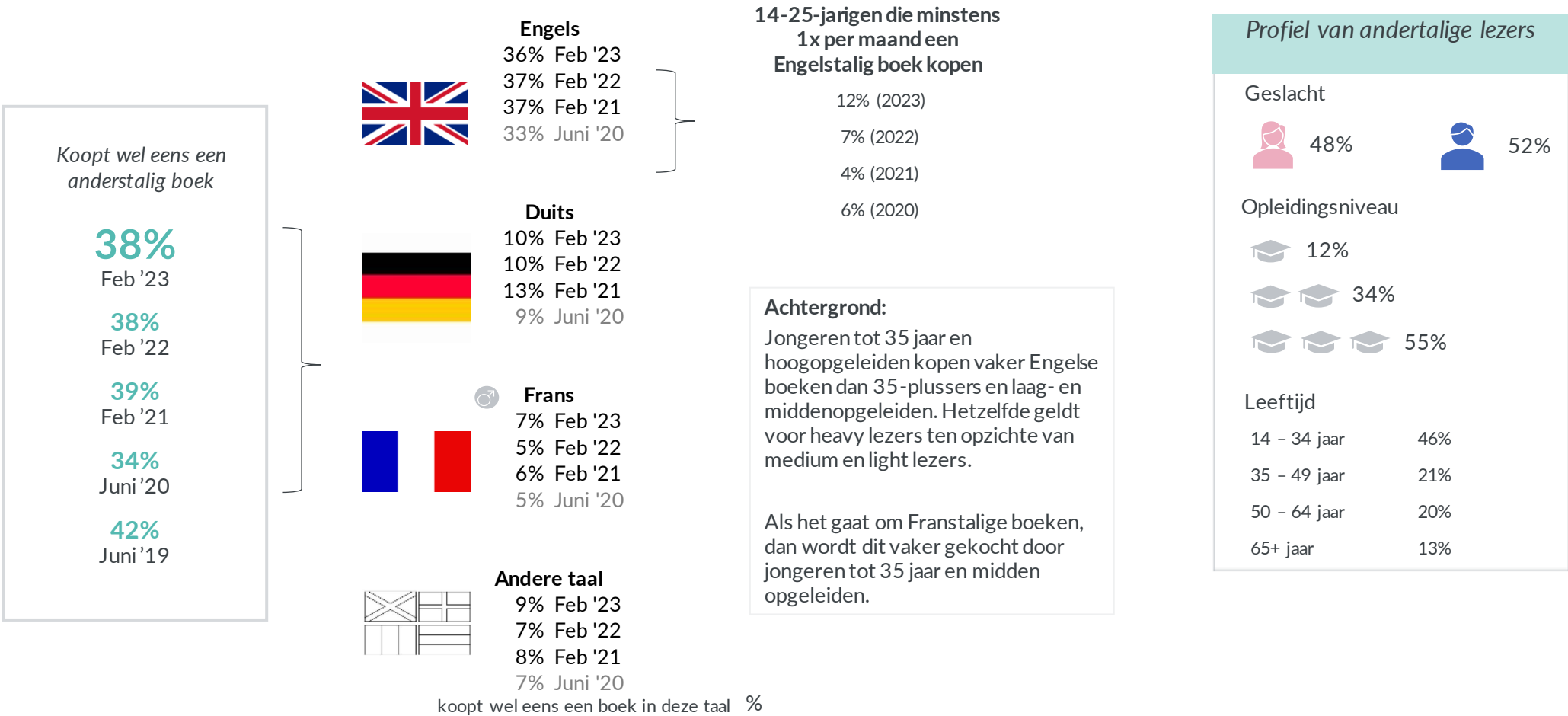
A03: Wat zijn voor u redenen om een boek te kopen bij onderstaande locatie(s)?

Basis : Koopt bij specifieke locatie
Bedrijven alleen opgenomen bij 50 of meer waarnemingen

De koopfrequentie van anderstalige boeken laat een stabiele trend zien. Onder jongeren 14-25 jaar zien we de aankoop van Engelstalige boeken toenemen.

Koopt wel eens boeken in (het).....

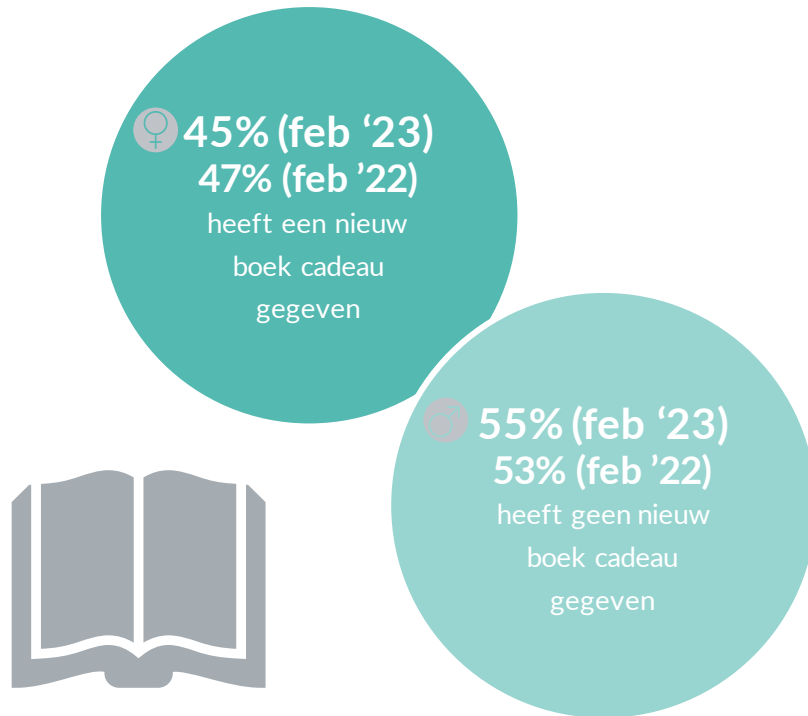
M01a: koopt u wel eens anderstalige boeken?

Basis: alle respondenten (n=1200)

Het aandeel Nederlanders dat de afgelopen 12 maanden een boek cadeau gaf blijft met 45% stabiel ten opzichte van vorig jaar. Gemiddeld geeft men 2,6 stuks.

Afgelopen 12 maanden boek cadeau gegeven

Achtergrond:

Midden- en hoogopgeleiden, consumenten in de B2 SEC klasse of hoger en consumenten met een modaal tot twee keer modaal of meer inkomen gaven vaker een boek cadeau, dan laagopgeleiden, consumenten in de C/D SEC klasse en consumenten met een beneden modaal inkomen.

C04a: Heeft u in de afgelopen 12 maanden een nieuw boek cadeau gegeven?

C04b: Hoeveel nieuwe boeken heeft u in de afgelopen 12 maanden cadeau gegeven?

Aantal boeken cadeau gegeven

Achtergrond:

Heavy lezers gaven vaker 3-5 boeken cadeau. Medium en light lezers gaven vaker 1-2 boeken cadeau.

Basis C04a: alle respondenten (n=1200)

Basis C04b: heeft in de afgelopen 12 maanden een nieuw boek cadeau gegeven (n=541)

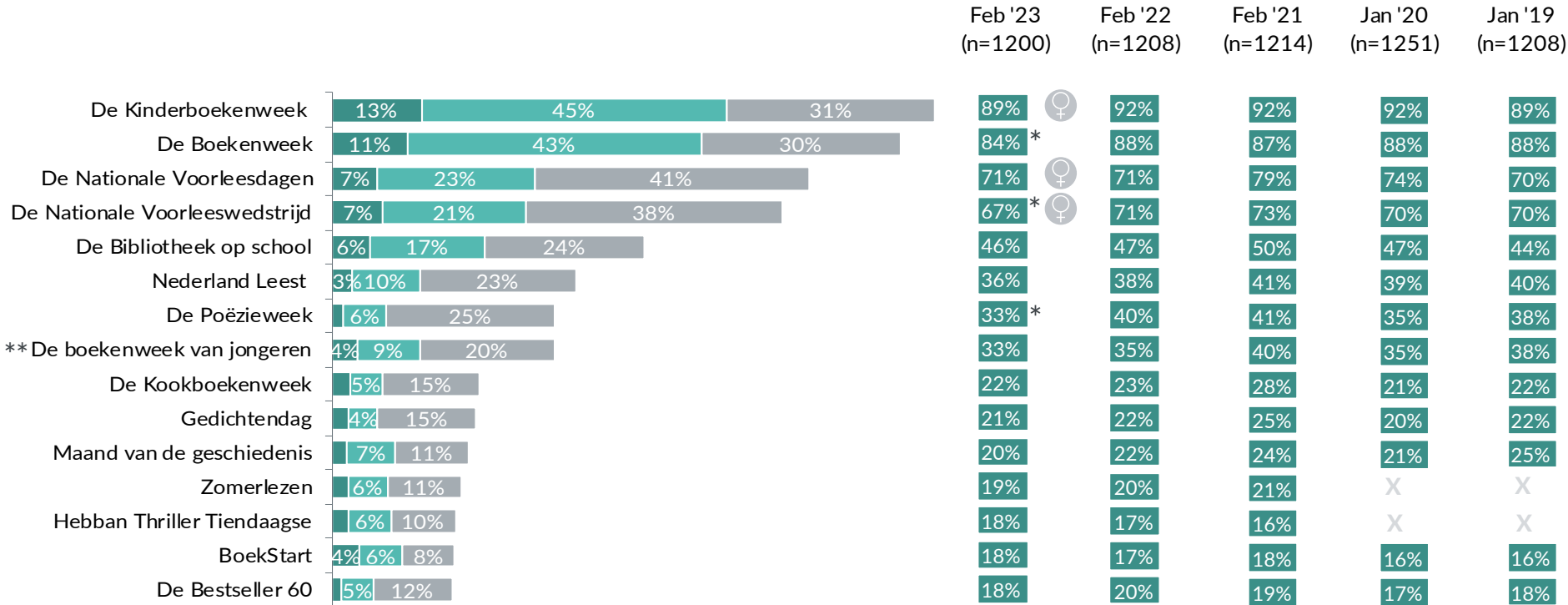
3.4

Bekendheid boekcampagnes en prijzen

De bekendheid van de lees-/boekcampagnes blijft voor de meeste campagnes stabiel; we zien een daling in de bekendheid van de Boekenweek, de Nationale Voorleeswedstrijd en De Poëzieweek.

Bekendheid lees/boekcampagnes

N.B. Bekendheid van BoekStart is aanzienlijk hoger onder ouders. 37% van de ouders kent BoekStart. Ouders van kinderen 0-5 jaar zijn het meest bekend met Boekstart (53%)

- Zeer goed mee bekend, ik ken het van naam en ben actief geweest binnen de lees- / boekencampagne
- Goed mee bekend, ik ken het van naam, maar ben niet actief geweest binnen de lees- / boekencampagne
- Beetje mee bekend, ik heb wel eens gehoord van de lees- / boekencampagne

% (zeer) goed / beetje mee bekend

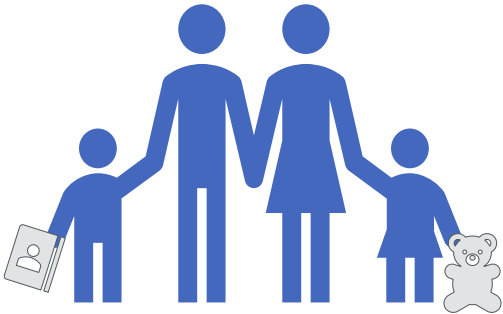
** In eerdere meting heette dit evenement "Litteratour"
 <= 2% is niet weergegeven in grafiek
 Basis alle respondenten

C01: Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende lees-/boekcampagnes?

We zien dat de bekendheid van de Nationale Voorleeswedstrijd afneemt onder ouders met kinderen.

Boekcampagnes voor kinderen		2023 (n=265)	2022 (n=278)	2021 (n=291)	2020 (n=330)
*	De Kinderboekenweek	88%	93%	95%	94%
	De Nationale Voorleesdagen	73%	75%	82%	77%
*	De Nationale Voorleeswedstrijd	68%	77%	77%	74%
	De Bibliotheek op school	62%	63%	61%	60%
	BoekStart	37%	31%	34%	31%
	Boekenweek van Jongeren	34%	41%	45%	48%
	De Poëzieweek	31%	39%	34%	31%
	Gedichtendag	22%	21%	23%	21%

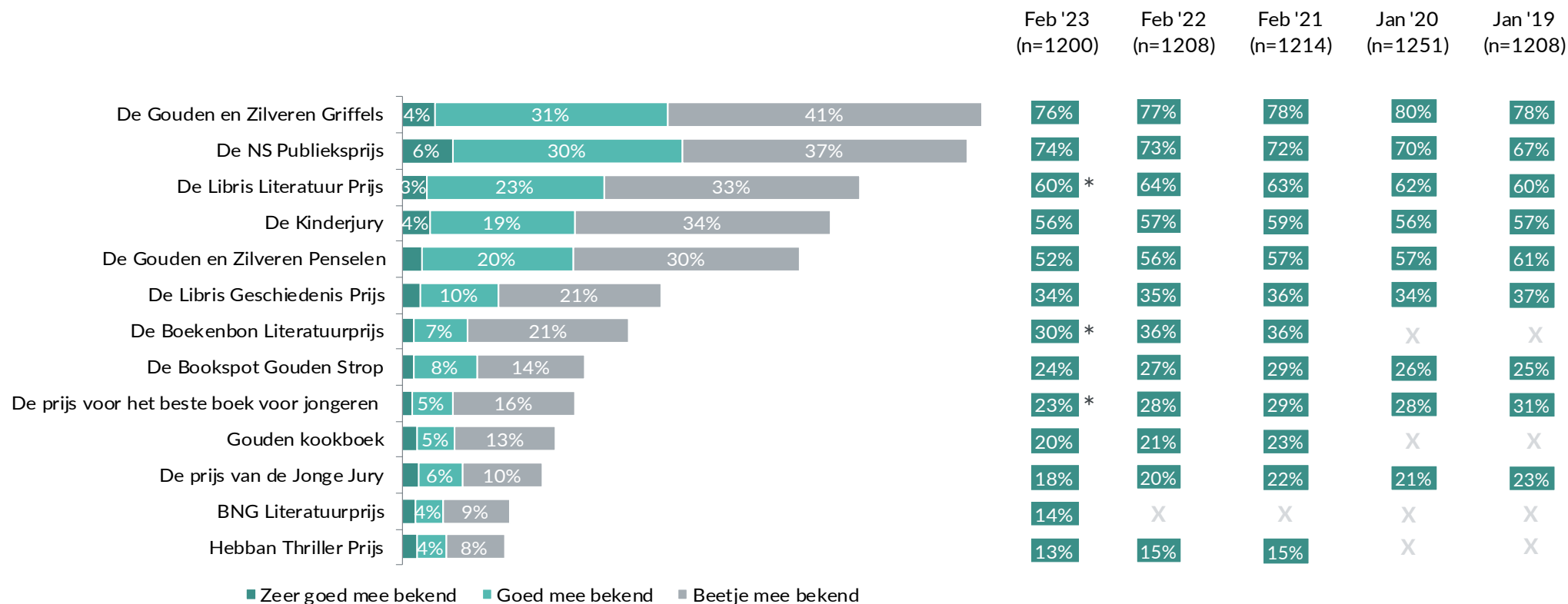
C01: Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende lees-/boekencampagnes?

% (zeer) goed / beetje mee bekend
Basis: ouders met kinderen

De Gouden en Zilveren Griffels hebben nog altijd de hoogste bekendheid. De bekendheid van de Libris Literatuur Prijs neemt dit jaar af.

Bekendheid prijzen voor boeken

Achtergrond:

Consumenten in de A/B1/B2 SEC klasse zijn bekender met de Gouden en Zilveren Griffels en de Kinderjury prijzen dan consumenten in de C/D SEC klasse.

% (zeer) goed / beetje mee bekend

<= 2% is niet weergegeven in grafiek
Basis: alle respondenten

C02: Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende prijzen voor boeken?

04

Bijlagen

Methode

Online vragenlijst (CAWI)

Invulduur circa 15 minuten

Onderwerpen: lees-, leen- en koopgedrag, luisterboeken, voorlezen, boekcampagnes en prijzen

Veldwerk

16 t/m 26 januari 2023

Bruto steekproef n=7520

Netto steekproef n=1200

Doelgroep

Nederlandse consumenten van 14 jaar en ouder

De steekproef is door middel van weging op celniveau Nederland representatief gemaakt op geslacht, leeftijd en opleiding

De steekproef is verkregen via het GfK Online Panel

- GfK heeft kwaliteit hoog in het vaandel. GfK werkt volgens vaste procedures en leidt medewerkers op om op juiste wijze onze producten diensten te leveren. Op die manier garanderen we de beste kwaliteit.
- GfK hanteert een kwaliteitssysteem dat voldoet aan de eisen van
 - ISO 9001:2015 (de standaard voor een kwaliteitsmanagementsysteem)
 - ISO 20252:2012 (de standaard voor het uitvoeren van marktonderzoeksprojecten en kwaliteitsbewaking in het algemeen binnen marktonderzoekbureaus) en
 - ISO 26362:2009 (de standaard voor het opzetten en exploiteren van acces-panels).
- Internationaal is GfK lid van de [ICC / ESOMAR](#) (The World Association of Research Professionals), dit is de overkoepelende organisatie van marktonderzoekbureaus.
- Op lokaal niveau is GfK lid van de [MOA](#), Center for Information Based Decision Making & Marketing Research. Dit is een vereniging van bedrijven en instellingen die zich bezighouden met Market Research, Digital Analytics, Marketing Intelligence en Beleidsonderzoek.
- GfK volgt de [gedragscode voor onderzoek en statistiek](#), handelt strikt volgens de [Wet Bescherming Persoonsgegevens](#) (wbp) en is ingeschreven bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

**Met plezier voor u
gemaakt.**